

شروعه
پیروهای سیاسی
ترکیبیه

آرشیو اسناد سازمان پیکار در راه آزادی طبقه کارگر
www.peykar.org

کشور ترکیه از نقطه نظر اجتماعی - سیاسی و اقتصادی نزدیکیها را زیادی به میهن ما دارد و همین لحاظ شناخت این کشور تحت سلطه، کمک زیادی به تحلیل وضعیت جا معرفه خودمان می نماید. رساله حاضرها وی مطالب و اطلاعاتی است که از این نظر می توانند مفید واقع شود. این کتاب بخصوص از نقطه نظر شناخت نیروهای سیاسی اعم از اقلابی، رویزیونیست و ارتقا عی، اطلاعاتی در اختیار رمی گذارد که در شرایط کنونی میهنمان ارزشمند است.

بغشها ئی از این رساله قبلا بصورت سلسله مقالاتی در پیکار درج شده است (با عنوان درباره ترکیه) و اکنون ماتمای آنرا منتشر می کنیم.

سازمان پیکار در راه آزادی طبقه کارگر

بهمن ماه ۵۸

درباره نیروهای سیاسی ترکیه

قبل از اینکه به اوضاع اجتماعی - اقتصادی - سیاسی ترکیه بعد از زمان آتا تورک بپردازم، ابتدا بطور خلاصه نظری اجمالی به ساخت اجتماعی - اقتصادی کشورهای تحت سلطه‌ها واصل قرن بیشتر آنداخته، ببینیم چه وجه افتراق و وجه تشابهی در بین این کشورها وجود داشته است.

استالین در اثرا رزمنده خود، "انقلاب دمو - کراتیک ملی" که بسال ۱۹۲۲ بر شته تحریر در آورد کشورهای تحت سلطه امپریا لیستها را در آن سانها از نظر ساخت اقتصادی و اجتماعی به سه دسته تقسیم کرد:

الف - کشورهای وابسته‌ای که در کاتگوری

مراکش (ایران، افغانستان، ترکیه و ...) می -
گنجید. این نوع کشورها دارای سرما بیداری رشد-
نیا فته و پرولتا ریای صنعتی بسیا رکنم بود. قشر-
بندی طبقاتی در بین دهقا نان عمق نیا فته و
دهقا نان بعنوان نیروی اصلی خرد بورژوازی (به
این دلیل اصلی که سرما بیداری رشد نکرده) زیر
بال و پربورژوازی تجارتی قرار دارد. حرکت
مستقل طبقاتی تحت رهبری حزب کمونیست وجود
نداشته و جو داداردا زنندر کمی و کیفی بسیار
ضعیف است. خودا ین ا مر و عقب ما ندگی سرما بیداری
با عثت می شد که تقسیم بندی در بین بورژوازی
ملی نیز بوجود نیا بود . . .

ب - کشورهای وابسته‌ای که در کاتگوری چین
و مصر می گنجید، در این نوع کشورها پرولتا ریا
وسرما بیداری بطور نسبی رشد پیدا کرده، حرکت
مستقل طبقاتی تحت رهبری حزب کمونیست به
مقدا رضعیفی وجود دارد و بورژوازی ملی بدوجناح
انتقلابی و سازشکاری تقسیم شده است. لکن جنبا ج
سا رشکار هنوز بیرون نمی‌ست حکمی با امپریالیسم ندارد،
ج - کشورهای وابسته‌ای که در کاتگوری

هندوستان می گنجیده، در این نوع کشورها پرو-
لتاریا و سرما پهداوی کم و بیش و شدیا فته است و
بورژوازی ملی بدوجناح انقلابی و سازشکارت قسم
شده و جناح سازشکار دارای پیوند مستحقی با
امپریالیسم می باشد.

این خلاصه نقل بمعنای تحلیل های استالین
در مورد کشورهای تحت سلطه در شرايط تاریخی آن
زمان است. یا توجه به این تقسیم بندی، ترکیه
سالهای ۱۹۱۹ در کاتگوری مراکش، ایران. و
افغانستان قرار می گرفت، حرکت مستقل طبقاتی-
پرولتا ریا وجود نداشت، قشر بندی در بین دهقانان
و سنت و عمق نیا فته و خرد بورژوازی (مقصود
عمدتاً دهقانان) که بسمت پرولتا زیا بیا ید متشکل
نشده است. دهقانان بعنوان نیروی ذخیره
بورژوازی تجاوی هستند و برای همین یک انقلاب
ارضی نیرومند نیز وجود ندارد، مزاحمه تجزیه
بورژوازی ملی طی نشده است (که خودا این مشروط
به حرکت انقلابی نیرومند پرولتا ریا ایش است) در
چنین کشورهایی بورژوازی تجاوی از پیک طرف با
امپریالیسم و فئودالیهای وا پیسته تغایر داده و در دوازین
تفا دباغی و زبانی کشور از طرف امپریالیستها

اشغال میشدها و خودمی رسید. چرا که امپریا -
لیسم فعالیت استثمارگرانه و جلوی رشد این
قشر را محدودمی کرد و برعکس راه را برای استثمار
و تسلط به بازار را توسط خود و فئودالها و بورژوازی
تجاری وابسته بطورنا محدودی بازمیکرد .
لکن بعلت اینکه بورژوازی تجاری، زحمت -
کشاں شهر و ده را مورد استثمار قرار می داد، تفاصیل
او با فئودالها و امپریا لیسم تا حدی نبود که به
تصفیه کا مل آنها مبا درت ورزد (۱) (وابستگی
بورژوازی تجاری به فئودالها و مناسبات فئودالی
از این زمینه ما دی آب می خورد که این بورژوازی
ارزش اضافی را که به جیب می زد، این ارزش اضافی

---

(۱)- یکی از علل اساسی شکست انقلاب مشروطیت
کشور ما و نیمه کاره ماندن آن همین خصلت ناپیگیر
این بورژوازی تجارتی دلال بود که به سازش با
امپریا لیسم تن داد. در مرحله بعدی انقلاب
مشروطه هرجا این بورژوازی از صحنۀ مبارزه به
دور بودیا نقش فرعی داشت، انقلاب خصلتی
پیگیر رورا دیکال داشت ما نند مبارزات مردم تبریز
در برابر ارتخاع و قیام جنگل و خیابانی .

ویا انباست سرما یه رانمی توانست در صنعت
سرما یه گذاری بکند چون این منایع قدرت رقابت
با منایع امپریالیستی را نداشتند، برای همین
با لاجبا را این سرما یه گذاری روی زمین صورت می-
گرفت و از این طریق به مناسبات فئودالی وابستگی
پیدا میکرد). در مقابل، زحمتکشان شهر و روستا
بعلت اینکه تفاصیل عمیق و آشنا ناپذیری با
امپریالیسم و فئودالها داشتند طرفدار رتصفیه کا مل
وتما معیار آن در وطن خود بودند. در رابطه با
ایندو تضاد بود که خود بخود سیاست ضد کارگری و خود
دهقانی بورژوازی تجارت اساس سیاست او را
تشکیل می داد.

ماهیت کمالیست ها:

با چنین اوضاع اجتماعی - اقتصادی ترکیه
وارد جنگ امپریالیستی جهانی شد. همراه با پایان
جنگ، ترکیه از طرف بلوک انگلستان، فرانسه و
ارتجاع یونان اشغال گردید. مبارزان خلق ترک
از همه نقاط ترکیه بر علیه اشغالگران آغاز شد. این
مبارزان ابتدا جدا از هم بودند اما برای متحد کردن و

متصرکزکردن این مبارزات کنفرانس ارزروم و سیواس برقرار گردید. این اکنفرانسها تحت رهبری مصطفی کمال پاشا (که از فرمادهان ارتضی عثمانی بود) وعده‌ای دیگرا زفرمادهان ارتضی سابق بازرسگان و فئودالها بود. بعد از این کنفرانس مبارزات تحت یک ارگان مرکزی یعنی "جمعیت‌های دفاع از حقوق" قرار گرفت.

"جمعیت"، سازمان بوروزا زی ملی و خود مشکل از جمعیت‌های گوناگون و در رای ما هیئت تجاری-دلائی بود. جمعیت در کنار رضا روزات خود به سال ۱۹۲۱ حزب کمونیست را از صفو خود تصفیه کرد و مصطفی صبحی و چهارده تن از یارانش را که همگی از کادرها مرکزی و بالای حزب بودند، به قتل رساند (۲). بعد از قیام دھقانی CERKEZ ET THEM

(۲)- آتا تورک از صبحی و رفقا یعنی دعوت بعمل آورده که از باکوبه کشور آمد و در جنگ با آنها همکاری کنند. رهبران حزب دعوت را پذیرفتند بسته‌تر کیه حرکت کردند. لکن بدایم کمالیستها افتادند و توسط آنها در آب دریا غرق شدند. این بزرگترین خیانتی بود که تا آن زمان کمالیستها به زحمتکشان ترکیه رواداشتند.

از طرف جمیعت سرکوب شدوبهاین ترتیب "جمیعت"
ما هیت‌ضدکارگری و ضددهقانی خودرا بنما یش
گذارد .

استالین در مورد کمالیست‌ها و ما هیتشا ن و
تفاوتی که آنها را از حزب گومیندان جدا می‌کرد ،
چه در میا حثای خود در با ره، کشورهای تحت سلطه
در کمینتر و چه در کتاب "انقلاب دموکراتیک ملی"
نظراتش را آورده است . استالین می‌نویسد:
"حزب کمالیست‌ها و حزب چپ گومیندان در
وها نمی‌توانند در یک کفه قرار گیرند ،
همانگونه که چین و ترکیه را نمی‌توان در
یک کفه قرار داد . در ترکیه ، مرکزی چون
وها ، نان کینگ ، تین زین ، وجود
نداشت . همانگونه که آنکارا نمی‌تواند
همطران زوها ن باشد ، حزب کمالیست‌ها نیز
هیچ وقت نمی‌توانند همطران گمیندان چپ
باشد . "

(انقلاب دموکراتیک ملی ، ص ۷۹ ترکی)
استالین ادامه می‌دهد :

"انقلابی چون انقلاب کمالیست‌ها فقط در
کشورهایی چون ترکیه ، ایران ، افغانستان

ممکن است که پرولتاریای صنعتی ندارد و
یا بسیار قلیل است و انقلاب ارضی نیرومند
دهقانی وجود ندارد. انقلاب کما نیستهای
انقلاب قشر با لاست. انقلاب بورژوازی تجارتی
ملی است (این انقلاب در میان روزه بر ضد
امپریالیستهای خارجی به کمال رسید) (۳) ولی
مراحل بعدی تکامل انقلاب اساساً بر ضد
کارگران و دهقانان بلکه بر علیه نیک انقلاب
احتمالی دهقانی جهت گیری نمود.

(ص ۷۹ همان کتاب)

اختلافی که استالین در مورد حزب گمیندان و "جمعیت" مطرح میکند عبارت است از اینکه: حزب کمونیست در گمیندان شرکت داشت و از این نظر حزب گمیندان مجموعه‌ای بودا ز طبقات تحت ستم در حالیکه "جمعیت دفاع از حقوق" مجموعه‌ای از طبقات تحت ستم نبود. این جمعیت سازمان بورژوازی تجاری ملی بود. این جمعیت حزب کمونیست را از مفوف خوب‌تصفیه کرد.

---

(۳) - داخل پرانتر عیناً جمله استالین نیست.

استالین در مباحثات خود با زینوویف، در
با رهء ما هیت کمالیستها، وظیفه کمونیستها در
قبال کمالیستها اختلاف نظرداشت، استالین
می‌نویسد:

"... زینوویف گمیند ان و هان را بسان کمالیست -
های سالهای ۱۹۲۰ رزیا بی مینکند. اما
حکومت کمالیستها، حکومت مبارزه بر علیه
کارگران و دهقانان است. حکومتی است
که در آن کمونیستها را راهنمایی نمکنند و ممکن هم
نیست که راه بدهند. اگر وها ن به این شکل
رزیابی شود تنهای یک نتیجه حاصل می‌شود:
بر علیه وها ن با یدقا طباعه مبارزه کرد،
حکومت وها ن را با ید سرنگون ساخت".

(انقلاب دموکراتیک ملی، ص ۱۵۷-۱۵۶)

اما چرا و چگونه این جمیعت وارد می‌گرداند ضد
امپریالیستی و اسلامگران امپریالیست شد؟
اولاً مبارزه موافق و ملت از طرف تقویت و هرای تجمیع کشش
شروع شده بود. ثانیاً حرکت خدا امپریالیستی
مستقل کارگران و دهقانان موجود بود و اگر بود
همین بورژوازی به جناحهای مختلف تقسیم شدو

جنا جها ئى ا ز آن علئه کا رگران و دهقانان مى -
جنگيد .

دليل ديگر قرا و گرفتن بورزو ازى ملي تجاري
در جنگ رها ئى بخش اين است که ا شغال ا مپريما -
ليستها با منافع اقتما دى اين طبقه در تضاد
قرار مى گرفت و با ا شغال کشور و تقسيم آن عملا
ميدان فعالهيت اين قشتانگ مى شد . بها ين دلائل
بود که بورزو ازى تجاري در مبارزات ضد ا مپريما -
ليستي وارد شد و بعلت عدم وجود حرکت مستقل کار -
گران و دهقانان و برخورداري ازا مکانات ، رهبری
مبارزات را در دست گرفت .

پيروزى بورزو ازى همدست با قيود الها

در سال ۱۹۲۴ جنگ رها ئى بخش تحت رهبرى
کما ليستها با پيروزى بپايان رسيد (۴) . كمالليستي
ها أعلام جمهوري کردند . تبهها حزب تركيه ، حزب

(۴) - دولت جوان شوروی تنهها منبع تامين اسلحه
ترک ها بود .

جمهوری خواه خلق را تشکیل دادند. رهبری حزب در دست بورژوازی تجاری و فئودالی ملی بود، بهمن خا طردولتی که بعد از پیروزی جنگ رهائی بخش تشکیل شد، دولت بورژوا - فئودالی بود.

بورژوازی تجاری ملی نپوانست و نمیتوانست دست به تصفیه فئودالیسم زده و انقلاب ارضی را به اجراء در آورد و بطور قاطع با امپریالیسم قطع را ببطه کند.

بعد از پیروزی، دولت دست به تصویب قوانین مترقی زدا ز جمله قانون حمایت گمرکی، ملی کردن شرکتهای انجصاری خارجی (البته با خرید نه مصادره)، اجباری کردن مصرف کالاهای داخلی، در مردم دوا مهای خارجی که دولت می گرفت، به شرایط و امکاناتی سرمايه‌های خارجی داده میشد و امتیازاتی به سرمایه‌های خارجی داده میشد و سرمایه‌گذاریها از طرف امپریالیستها در کشور صورت می گرفت.

از سال ۱۹۲۳ تا سال ۱۹۳۲ ترکیه کشوریست که تا حدی از نظر اقتصادی مستکی بخود است. دولت بعلت ضعف تاریخی بورژوازی صنعتی پیوسته با بورژوازی تجاری و فئودالها را بظهدا ردود رهمین

رابطه‌است که بورژوازی بوروکرات‌زائیده می‌شود.
از سال ۱۹۳۲ ببعد وابستگی اقتصادی ترکیه
به انحصارات خارجی رو به افزایش است. از مجلس
قوانینی مبنی بر همکاری با سرمایه‌های خارجی
می‌گذرد، همکاری شدید بورژوازی بوروکرات و
بورژوازی تجاری ترکیه با بورژوازی امپریا -
لیستی شروع شده و مرحله‌وابستگی وارد مرحله
جدیدی می‌گردد (بهران ۳۶-۲۹) که منجر به شکست
سرمایه‌داران کوچک و تمرکز و نیرومندی انحصارات
گردیدنیز در وابستگی بورژوازی ترکیه به
انحصارات امپریا لیستی نقش زیادی داشت).

"بانک کار" اولین بانک ملی بود که در
سال ۱۹۲۴ در ترکیه تاسیس شد. بانیان بانک،
خود سیاست‌مداران، تجار رواش را فی بودند که در
جنگ رهائی بخش شرکت داشتند. این بانک هدفش
به اصطلاح رشد سرمایه‌داری داخلی، دادن و امداد
همین را بسطه به سرمایه‌داران داخلی بود. لکن
اولین گروهی که انحصار را در ترکیه بوجود آورد،
همین گروه بانک کار بود. این گروه در سرمایه
گذاریها بزرگ دخالت کرده و با انحصارات خارجی

قراء دا دبست وشروع بهوا ردنمودن کالاهای امپریالیستی به کشور نمود.

بعداً زاسال ۳۲ تا پایان جنگ جهانی دوم پروسه‌این وابستگی رشد و تحکیم می‌یابد. جنایت‌ها بورژوا کمپرا دور و فئودال‌های وابسته در درون تنها حزب حاکم یعنی حزب جمهوری خواه خلق روز بروز بر قدر تشا ان افزوده شد، و شریانهای اقتصادی کشور را در دست گرفتند (۵).

بعداً جنگ دوم جهانی، وابسته‌ترین وارتجاعی ترین بخش بورژوا - فئودال‌های وابسته از حزب جمهوری خواه انشاع بکرده "حزب دموکرات" را

---

(۵) - در مرور جنگ رهائی بخش و کمالیست ها ابراهیم کاپاکایا (رهبر ارتش آزادی بخش کارگران و دهقانان ترکیه که در سال ۱۹۲۴ در زیر شکنجه شهید شد) نظرات دیگری دارد. او معتقد است که آتا تورک و کمالیست ها نماینده بورژوازی کمپرادر و ترکیه و ارجاعی بودند و در حقیقت اوهیچ گونه مبارزه ملی خدا مپریا لیستی برآه نیاندا - خته است و تقریباً آتا تورک و رضا شاه را دریک جبهه قرار می‌دهد.

←

تشکیل دادند: این حزب در حقیقت عامل اجرای طرح ما رشال تروم من در ترکیه بود. در سال ۱۹۵۰ حزب دموکرات به رهبری عدنان مندرس حکومت را بدست گرفت و با زاین تاریخ وابستگی سیاسی، اقتضا دی، نظامی و فرهنگی ترکیه بطور وحشتناکی به آمپریا لیسم و بویژه آمپریا لیسم آمریکا تقویت می شود. کالاهای آمریکائی به ترکیه سرازیر می شوند، پایگاههای نظامی آمریکائی در مناطق مختلف و بویژه نقاط مرزی با سوریه پر قرار می گردند: ترکیه و روسیه نهای نظامی ناتو و بغداد

البته با یدتوجه داشته باشیم که کارهای که آتا تورک انجام داده کارهای اولیه رضا شاه که هم با خرغل می جنگید و هم انقلابیون شمال را قتل کردند... شاهت دارد. اما قوانین مترقب از چشم دورداشت و بنظر می رسند تحلیل بالا که بعد از ۱۹۲۳ دولت اولیه می کند، را نباید تحلیل سازمان "رهای خلق" (قیام ارتقی آزادی - بخش خلق ترکیه) است درست تراست. اما با همه این حال در این مورد با یدمطالعات بیشتری کرد.

(ستنو) می شود، سربا زان ترک به جیوه های جنگ
کره فرستاده می شوند و ...

نگاهی

به جنبش چپ در ترکیه

درا ینجا مکثی بکنیم و ببینیم درا ین شرایط
یعنی از سال ۱۹۱۹ تا ۱۹۶۰ جنبش چپ ترکیه و در
راس آن "حزب کمونیست ترکیه" (T - K - P) چه نقشی
را بازی کرد، در جنگ رهائی بخش چه نقشی داشت،
دیدگا هها یش راجع به کمالیستها چه بود و ...
در دهم سپتامبر ۱۹۲۰ اولین کنگره حزب کمو-
نیست ترکیه به رهبری مصطفی صبحی در باکو تشکیل
شد. چهار رماه بعد دعوت کمالیستها، مصطفی صبحی
و چهارده تن از رفقا یش بسمت ترکیه حرکت کردند
تا در جنگ رهائی بخش شرکت کنند. اما اور فقا پس
در دا مکمالیستها افتادند و در طراف طرا بوزان
(شهری در ترکیه) توسط کمالیستها بقتل رسیدند.

این خیانت یکی از بزرگترین خیانتهای کمالیست-
ها بدم حمتکشا ن خلق ترک بود .

بدنبال قتل رهبران حزب ، رهبری حزب
بدست شفیق حسنوافتاد . بعداً زاین تاریخ است
که ا پورتونیسم راست بر میشی و سیاست حزب حاکم
شد ، حزب "کمونیست" دنبال بورژوازی تجاری
افقادوسیاست منشیکی را در پیش گرفت . سیاستی
را که حزب به رهبری حسنودر قبال کمالیستها در
پیش گرفت در دو مرحله می باشد مورد توجه قرار
داد ، مرحله اول از سال ۲۱ تا ۲۴ و دوم از ۲۴

بعد

حسنودر مورد جمعیت اعتقادداشت که جمعیت
اجتماع طبقات تحت ستم است که اعتقادات سیاسی
وموضع طبقاتی رهبری این جمعیت "هنوز شکل
نگرفته است " یعنی معتقد بود که موضع رهبری از
یک سیاست ما فوق طبقاتی پیروی میکند . با
حرکت زاین پایگاه ، حزب معتقد بود که برای
اینکه ترکید بتواند استقلال سیاسی را حفظ کند
باشد ایستی استقلال اقتضا دی خویش را تامین نماید .
اما برای رسیدن به این خواسته کافی است
که حزب رهائی ملی را هدف قرار دهد . با این

یا ستها حزب توجه نمی کرد که رهبری جنگ رها ئی -
خش دست کیست ؟ و پهلا بین ترتیب صرفا با هدف
را ردا دن رها ئی ملی آنهم تحت رهبری بورژوازی
جاری نقش تا ریخی پرولتا ریا رانفی میکرد .
حسنود مرحله اول اعتقاددا شت که کمالینست -
ما نه تنها انقلاب دموکراتیک را انجام خواهند
داد ، بلکه قادرو خواهند بود به انقلاب اجتماعی که
پیزی جزا انقلاب سوسیالیستی نمی تواند باشد ،
ست یا زند . (این تز حسنود ر حقیقت همان تز راه
رشد غیر سرما یهدا ری رویزیونیستهاست) .
گوئی حسنوسیا است خروشچف را پیا ده میکرکه
در راه ایجاد سوسیالیسم با بورژوازی می شود
همکاری کرد .
حسنوا اعتقاددا شت که در مرحله ا میریا لیسم
جنگ رها ئی بخش تحت رهبری بورژوازی ملی می -
توانند به پیروزی نائل گردد و به ا مزر رها ئی ملی
که در مرحله ا میریا لیسم ا مری طبقاتی است ، توجه
نمی کرد .
در مرحله ا میریا لیسم ، انقلاب ملی فقط و
فقط تحت رهبری پرولتا ریا است که میتواند به
پیروزی واقعی و حقیقی خودنا ئل گردد و تحت این

رهبریست که به تما موا بستگی های سیاسی و اقتصادی به امپریا لیسم پایان داده می شود . رهبری انقلاب ملی در ترکیه در دست بورژوازی چپ نیز نبود (منظور جناح غیرسازشکار بورژوازی) بلکه در دست جناح راست این بورژوازی یعنی بورژوازی تجارتی (دلال) که خود پیوند هائی با امپریا لیسم و فئودالیسم دارد ، بود (۶) .

وظیفه پرولتا ریا در جنگ آزادی بخش ملی این نبود که کارگران و دهقانان را به زائده بورژوازی ملی تبدیل کند ، بلکه این بود که به سلطه جناح راست بورژوازی ملی که راه های سازش با امپریا لیستها و فئودالها را جستجو می کرد پایان بخشیده و اورا سرنگون ساخته ، حکومتی دموکراتیک متکی به اتحاد کارگران و دهقانان تشکیل دهد . حسنوبهیچو جه دنبال چنین سیاستی نبود . او سیاست سازش با بورژوازی ملی را در پیش گرفت و از بورژوازی که حتی مخالف تصفیه فئودالیسم بود انتظار انقلاب اجتماعی را داشت !

---

(۶) - بورژوازی ملی در کشورهای تحت سلطه ای چون ایران و ترکیه و ... بیشتر خصلت تجارتی دارد .

استالین در مورد سیاست کمونیستها در قبال
کمالیستها توشت :

"چون حکومت کمالیست‌ها حکومت مبارزه بر
علیه کارگران و دهقانان است، حکومتی
است که در آن کمونیستها را راهنمایی نمود، و
ممکن هم بود راه بدهند، پس باید بر علیه
آن قاطعانه مبارزه کرد و حکومت کمالیستها
را سرنگون ساخت ."

اما حسنودر مقاپله‌این، در منتخب آشاده
ص ۱۱۹ می‌گوید: "کمبودهای ما شین دولتی جدید
را باشد تکمیل کرد و درجهت تامین تکامل و رشد
آن دست به انتقاد زد " !

انتقادات کمینترن به حزب کمونیست ترکیب،
مبارزات زحمتکشان با کمالیستها که ما هیئت
کمالیستها را برملا ساخته بود، حزب "کمونیست"
ترکیه را مجبور کرد که دست به تغییر تحلیل خود در
قبال کمالیستها بزند. حسنودر سال ۱۹۲۴ اعلام
کرد که نظر آنها مبنی بر اینکه موضع طبقاتی
"جمعیت" شکل نگرفته، درست نبوده، بلکه پایه
اجتماعی کمالیستها را خرد بورژوازی تشکیل
می‌دهد و آنها قا در به انقلاب اجتماعی نیستند .

حزب گرچه تحلیل خود را تغییر داد، لکن باز معتقد بود که نقش کمالیستها از دیدگاه تاریخی مترقی است. این تغییرات، دیدگاه سازش طبقاتی رهبری حزب را تغییر نداد. در این سال-ها حسنونوشت که "رهبران جمهوریت" بهاشتباهاتی که مرتکب شده‌اند پی خواهند برد (منظورش کشت و کشتن رکارگران و دهقانان بود) و ضرورت نزدیکی به ما رکسیست‌ها و دهقانان را خواهند کرد". حسنونوشت: "بدون شک نهضت انقلابی ملی یک عامل متفرقی است. این نهضت در حالیکه بقا یا فئودالیسم و پادشاهی را درجا معرفه تمحفیه می‌کند، جا معه را به انقلاب پرولتری نزدیک می‌سازد و امپریالیسم را از وطن بیرون می‌کند. به همین جهت با یدا ز آن پشتیبانی کرد"

سیاست پشتیبانی مطلق و یک جانبه حسنوازبورژوازی یک سیاست دنباله‌روانه‌وسیاست منشویکی بود و بهیچوجه با سیاست پشتیبانی مشروط لئین ازبورژوازی لیبرال شبا هتی نداشت و از طرف دیگر شرایط تاریخی نیز اجازه "پشتیبانی شکل لئینینی" ازبورژوازی تجارتی ترکیه را به حزب "کمونیست" ترکیه تمی داد.

حسنوقبل از سال ۲۴ وظیفه‌ای که برای پرولتا ریا و حزب‌ش تعیین کرده بود، عبارت بود ازا ینکه به‌کمالیستها فشا روا رد آورده‌انهای انتقلاب دموکراتیک را بپایان رسانده و دست به انتقلاب اجتماعی یعنی سوسیالیستی بزنند. این سیاست از سال ۲۴ بعد تغییر یافت و موضع جدیداً ین شدکه در بی‌شمر رساندن انتقلاب دموکراتیک به‌کمالیست‌ها فشا را ورده‌شود و را برای اینکار با یاد تشویق کرد.

هما نظرور که دیده می‌شود حسنو وظیفه پرولتا - ریا را این می‌داند که به بورژوازی فشا رواندسا زد تشویق کنده دست به رفرم بزنند، انتقلاب را به پایان برساند. اما چرا حسنونچین وظیفه‌ای را برای پرولتا ریا تعیین می‌کنند، برای اینکه او از دیدگاه خردۀ بورژوازی به تحلیل‌های اجتماعی می‌پردازد و به تحلیل پرولتری از بورژوازی ملی در مرحله‌ای میریا لیسم احاطه‌ای ندارد. حسنونقش بورژوازی ترکیه را در مرحله‌ای انتقلاب دموکراتیک چنین ترسیم می‌کنده: "تصفیه فئودالیسم وظیفه - ایست که بورژوازی جوان ترکیه بدوش گرفته است" اینکه در مرحله‌ای میریا لیسم بورژوازی ملی

قادربا شدست به تحقیه، فئودالیسم بزندوانقلاب ارضی کند، سخنی پوج و بی معناست. برای اینکه این بورژوازی به هیچوجه دارای آن خصوصیات و نقش تا ریختی بورژوازی صنعتی و انقلابی سرما یه- دا ری درقرن ۱۹ اروپا نمی تواند باشد.

حسنوباً چنین تحلیل بغا بیت نادرست از بورژوازی ملی وظایف نادرستی را برای پرو-لتاریا و زحمتکشان تعیین میکند. ا وبا چنین تحلیلهای بورژوازی، رهبری پرولتا ریا را در انقلاب دموکراتیک نفی میکند. حسنومطرح میکند که "اگر بورژوازی جوان از طرف ضد انقلاب (منظور بورژوازی کمپرا دور است) مورد حمله قرار گیرد، پرولتا ریا وظیفه دارد برای دفاع از آن وارد جنگ شود. لکن در مقابل این دفاع بایستی خواست- های اولیه خود را (منظورش قانون کار و...) به بورژوازی تحمیل کند. "ویا می گوید" حزب بایستی به حکومت فشا ربيا وردکه زمين ها را بلا- عوض دراختیار دهقا نان قرار دهد". همه اینها نشان می دهد که چگونه حزب "کمونیست" ترکیه سعی دارد توده ها را بدنبال بورژوازی بکشد، در حالی که دهقا نان فقط تحت رهبری پرولتا ریا است

که می توانند وقا در ندبه زمین دست بیا بند، حسنو
مطرح می کنند که این بورژوازی است که میتواند
زمین به دهقانان بدهد، و بدین ترتیب دهقانان
را نیز بزیره هری بورژوازی فرامی خوانند.
وظایف کارگران را به درخواستهای اقتصادی و
رفرمیستی محدود می سازد و در این راه وظیفه
پرولتا ریا را فقط "فشار آوردن به بورژوازی
می داند".

حسنودر مورد حقوق سندیکائی کارگران چنین
دست نیاز بسوی بورژوازی در از میکنند که "به این
وضع غیر طبیعی هر چه زودتر با یدخاتمه داد. هرچه
زودتر با یدقانونی را بیرون داد که آزادانه
سندیکاها تشکیل گردند، در غیر این صورت بیم آن
می رود که توده های تولیدکننده اعتمادی را که
به حکومت جمهوری دارند از دست بدهند..." در
قسمت دیگری می نویسد: "اگر بورژوازی جوان ما
به خواستهای کارگران توجهی نکند، احساس جدا ائی
طبقاتی در آنها بوجود خواهد آمد. امیدوارم که
بورژوازی جوان بدها این امر را توجه کند!" (ص ۲۲۱
و ۲۲۲ منتخب آثار).

اینها است که نشان میدهد چگونه اپورتونیسم

راست ولیبرالی در رگ و پوست رهبری حزب ریشه
واندھ بود، چگونه رهبری حزب، توده هارا به
نبا لە روی ازبورژوازی می کشاند. و بورژوازی
اپندمی دادکه کاری نکنده های زحمتکش
حسا س جدا ئی طبقاتی کنند. (۲)

حزب " کمونیست " ترکیه بجز مدت ۴ ماهی
کند مصطفی صبحی ویا راش بر حزب حاکم بودند در
باقیه تا ریخش هیچ وقت حزب کمونیست نبود. حزبی
بود رفرمیست و خرد بورژوا .

بعدا زمرگ استالین زمانی که رهبری حزب و
دولت روسیه بدست رویزیونیستها افتاد، رهبری
حزب " کمونیست " ترکیه نیز از تزهاي رویزیو -
نیستی خروشچفی دفاع کرد و با تما موجود بدا اعتبار
گذشت و ما هیت سازشکا رخوبه دا مان رویزیو -
نیستهاي مدرن افتاد .

---

(۲) - تا ریخچه و نقش کمالیست ها در تاریخ ترکیه
ونقش حزب کمونیست، از چهار رشماره " پزچم حزب "
شرید ما هانه سارمان " رهائی خلق " و " مجموعه
شار " ما هرچا یان استفاده شده است .

نحو لات سیاسی

بعد از سالهای ۵۰

به سالهای بعد از ۱۹۵۵ بر می گردیم : در اثر سیاستهای خانمان براندازوترکیه بربادده حکومت حزب دموکرات (سالهای ۶۰ - ۱۹۵۸) بحران عمیق اقتصادی و سیاسی ترکیه را فراگرفت. این بحران مستقیماً ناشی از حکومت یکده حزب دموکرات ترکیه به رهبری مندرس بود که بطور کامل شروت ترکیه را به جیب امپریا لیسته اسرا زیر کرد. شرکت در جنگ کره، ورود در پیمانهای نظمی، سرازیر کردن کالاهای امپریا لیستی، گرفتن وامهای کلان با بهره های گزارف و ... سرشکن کردن تورم و تضادهای جهان امپریا لیستی بردوش خلق تحت استشمار ترک، عامل عمدۀ بروز تضادها و بحران ترکیه بود. به تدریج مبارزات کارگران و دهقانان اوج تازهای گرفت و زد خورد های خیابانی بین مبارزات و پلیس و ارتش توسعه یافت. عدنا مندرس در مقابل اوج گیری مبارزات سیاسی و اقتصادی خلق تحت ستم، اعلام حکومت

نظا می کرد. اما نه تنها در ارتش یکپا رچگی و
وحدت نبود، بلکه جناحهای مختلفی در آن وجود
داشتند. از جمله جناح طرفدار حزب جمهوری خواه،
که خواستار منافع بیشتری از غارت خلق بود. این
تضا دها، انعکاس تضا دهای جناحهای مختلف
امپریا لیستی بود.

گوشتای نظاهی

این سالها، مقارن با ریاست جمهوری کنندی
بودوا امپریا لیسم آمریکا یا تزویرنا مههای مخصوص
به خودش عمل میکرد، و در این رابطه کمکش را به
ترکیه قطع کرد. (این ها مقارن با سالهای ۴۲-۳۹
خودمان در ایران است و سیاست آمریکا در قبال
ترکیه بطورعام همان سیاستی است که در ایران،
دنیال می کند).

عدم قدرت عدنان مندرس در حل تضا دههای
اجتماعی و سیاسی و اقتصادی از یک طرف و سیاست و
استراتژی جدید آمریکا در سطح جهانی که سعی می-
نمود آین با ربها استشمار خودنقا ب دموکرات منشا-
نهای بپوشاند. تا منافع درازمدت تری را برای

استثما رخوددست و پاکند. از طرف دیگر، به کودتای نظامی ۲۷ مه ۱۹۶۰ منجر گردید. کودتای نظامی تحت رهبری "جمال گورسل" بوقوع پیوست و عدنان مندرس همراه دونفر دیگرا اعدا شدند. در ترکیب نظامیانی که دست به کودتا زده بودند، طیفی از رفرمیست‌ها (طرفداران حزب جمهوری خواه خلق) تا فاشیست‌ها بچشم می‌خورد. رهبری رفرمیست‌ها بدست جمال گورس بود و در بین نظامیان آلبی - ارسلان ترکش که هم‌اکنون رهبری حزب نئوفاشیست "جنپیش ناسیونالیست" است نیز حضور داشت. بنا برآینه اینکه بگوئیم این کودتا خارج از طرح و برنامه آمریکا صورت گرفت و یا آمریکا از آن مطلع نبود، نظر نادرستی است.

حکومت نظامی با چهره لیبرالی اش هدفی که داشت یکی این بود که بحران اقتصادی را از بین ببرد و دوماً ینکد بحران سیاسی را که احتمالاً می‌توانست خطراتی برای مکانیزم دولت در برداشته باشد، در توجه خفه بکند.

حکومت نظامی در سال ۱۹۶۱ قانون اساسی جدید ترکیه را در یک همه‌پرسی عمومی بدعصیب

رساند. قانون اساسی جدید نسبت به قانون اساسی قبلی تغییراتی کرده بود. در این اساسنامه تشکیل اجتماعات، آزادی قلم و بیان اعلام شده بود.

در سال ۱۶ گورسل حکومت را به غیرنظامیان تحویل داد و عصمت اینونو- رهبر حزب جمهوری خواه خلق - به نخست وزیری رسید.

رشد فعالیتهای نیروهای سپاهی

آزادی نیم بندی که قانون اساسی بهار مغان آورده بود را هر ابرای فعلیت نیروهای دموکرات و انقلابی با زترکرد و "حزب کارگر ترکیه" و بعد از "کنفرانسیون سندیکاهای انقلابی کارگران (DISK)" بوجود آمدند.

هردوی اینها در مدت کوتاهی از نظر کمی رشد بسیار زیادی کردند و نیروهای زیادی را حول خود تشکیل نمودند. حزب کارگر ترکیه شباخت زیادی به حزب توده خود را در سالهای تاسیس داشت.

حزبی بود فرمیست ، اصلاح طلب و پارلمان تار -
یست . این حزب در انتخابات ، ۱۶ نماینده به
مجلس فرستاد .

حزب مذکور ، سازمان جوانان خود را بنام
فراسیون کلوبهای فکری (FKF) بوجود آورد .
سازمان جوانان تا سال ۶۷ پیرو نقطه نظرات حزب
ورهبری آن بود ، لکن در سال ۶۷ بعلت اتخاذ
مواضع انتفactualی رهبری در مقابل مبارزات خود -
بخودی توده ها و نیز پاشاری روی تزیپارلمان تاریستی
انعکاس مبارزات انقلابی در سطح جهان و بیوژه
جريان مبارزه ایدئولوژیک بين حزب کمونیست
چین و حزب کمونیست شوروی در ترکیه ، صفات اکثریت
توده های جوان FKF و رهبری حزب از هم جدا
شد . جوانان راه پارلمان تاریستی را محاکوم
ساخته و خود معتقد به راه " انقلاب دموکراتیک ملی
" (MDD) بودند . این جوانان به " MDD "
معروف شدند اما تمام آنها که در MDD جای
می گرفتند ، دارای وحدت ایدئولوژیک سیاسی
نبوغند . در حقیقت فراکسیون های مختلفی
بودند که برداشت های گوناگون از " انقلاب دمو -
کراتیک ملی " داشتند .

در سال ۱۹۶۹. رهبری سازمان جوانان حزب
کارگر بسته گروههای طرفدار "انقلاب دموکراتیک
ملی" افتاد. رهبری جدیدنام FKF را به
"جوانان انقلابی" تغییر داد.
این سالها اوج انفرا در ویژیونیستها بود.
امید و نیروی نوینی در چنین کمونیستی به
وجود آمده بود در درون "جوانان انقلابی" معتقد
به راه "انقلاب دموکراتیک ملی" گروههای وجود
داشتند که بعد از شکل سازمان یا فتنه‌تری پیدا
کرده و سازمانها غیر علنی خود را بوجود آوردند.
این سازمانها عبارت بودند از: روشنفکران انقلابی
پرولتاری (PDA)، جبهه آزادیبخش خلق ترکیه
پرولتاری (THKPC) و ارشاد آزادیبخش خلق ترکیه
: (THKO)

چندبیش نودهای ۱۵-۱۶ اژوئن

در پا یا ن دهه ۱۶، بحران اقتصادی سیاسی دیگری ترکیه را در خود فروبرد. این بحران که کم کم از سال ۱۶ نضج می‌گرفت، در سال ۱۹۷۰ و ۱۹۷۱ به وجود آمد. فعالیت انقلابی گروه‌ها، اعتراضات کارگران، شورش‌های دهقانی و تظاهرات خیابانی بحدا علی رسیده بود. در بعضی مناطق روستائی دهقانان به فئودال‌ها حمله کرده و آنان سلب مالکیت می‌کردند.

۱۵ و ۱۶ اژوئن سال ۱۹۷۰ حدود ۲۰۰ هزار نفر از کارگران و زحمتکشان استانبول دست از کارد کشیده و به خیابانها ریختند. ارتشم با تانک به مقا بلدباتظا هر کنندگان پرداخت و حملات فاشیستی خود را بداعتمندان بیرون و تظا هر کنندگان شروع کرد و جنبش تودهای ۱۶-۱۵ اژوئن به جنبش خونین عظیمی بدل گردید.

دولت دمیرل که در این موقع سرکار را بود کاملاً

در مقابل اوضاع بحرانی اقتصادی و سیاسی گیج و منگ شده بود. فعالیت نیروهای انقلابی در دورترین نقاط ترکیه، خلق را بحرکت در آورد و بود (این فعالیت‌ها بطور نسبی توسط سازمان "جوانان انقلابی" که علی‌النی بود سازمان ندهی می‌شد. این سازمان، سازمانی دانشجویی - روشنفکری با ماهیتی کاملاً سیاسی و انقلابی بود) . مبارزات عظیم و خونین ۱۵-۱۶ ژوئن استانبول گروههای انقلابی را نیز سردرگم کرد.

البته از ۱۶ در درون FKF و بعد از "جوانان انقلابی" بحث بر سر شکل و محتوا ای "انقلاب دموکراتیک ملی" وجود داشت، عده‌ای معتقد به را دکودتا برای انجام انقلاب دموکراتیک بودند که در اثر مبارزه‌ای دینوژیک نیروهای انقلابی ما رکسیست، بزودی عقب زده شدند. عده‌ای مشی چریکی را پیش می‌کشیدند که طرفدار زیادی داشت، عده‌ای نیز در این میان راه حل کا رسیاسی - تشکیلاتی را مطرح می‌کردند و بین این سه راه حل مبارزه‌ای دینوژیک جریان داشت.

نگاهی به سازمانهای سیاسی آن

در زمانی که هنوز مبارزه ایدئولوژیک بر سر مشی های فوق جریان داشت، قیام ۱۵-۱۶ ژوئن روی داد. گروه های انقلابی در مقابل این عمل کا ملا خود را با خشنودی دیدند که از خلق بسیار عقب مانده است. اجتماعات روشنگری قطع شد. گروه های طرفدار خط چریکی یکی پس از دیگری وارد میدان عمل شدند و حدوداً ۱۳ همان سال ۷۰ و بویژه بعد از قیام ۱۶-۱۵ ژوئن دست بعمل زدند.

در این موقع مبارزات کارگری و دهقانی موج نوینی یا فته بود. عده ای از دهقانان به فلسطین برای گذراندن دوره های آموزش نظامی رفتند. همینطور عده ای از کارگران ترک مقیم اروپا با هواپیما به بیروت و آنجا به پایگاه های فلسطینی برای آموزش نظامی میرفتند.

وجود مبارزات اقتصادی و سیاسی توده ها و همین طور شروع عملیات چریکی، امپریالیسم و

طبقات حاکمه در ترکیه را شدیداً به تکا پوانداخت.
نظا میان اخطارنا مهای در ۱۲ ماده به حکومت
دمیرل داده و اورا ساقط کردند و حکومت نظا می
روی کار آمد . (در ۱۲ ماه مه ۱۹۷۱)

قبل از همه سازمانها، جبهه THKPC عملیات
مسلحانه را در شهر تحت رهبری ما هرچا یا ن شروع
کرد. بعدهاً ارتش آزادیبخش خلق تحت رهبری
دنیزکزمش و حسین اینان وارد میدان شدند.

اما در PDA (یا حزب انقلابی کارگران و
دهقانان ترکیه) بحث بر سر مشی در گرفت .

در PDA روشنفکرانی جمع شده بودند که
تحت تاشیر انقلاب و مبارزات ایدئولوژیک چین
بطور دگم راه چین را دنبال میکردند. اما در یک
چنین مرحله بحرانی تحت لوازی کارآرام سیاسی
در حقیقت از همان کار سیاسی نیز شانه خالی می -
کردند .

گروهی در درون PDA که بعد از قیام ۱۵-۱۶ ژوئن شکل گرفته بودند در مقابل سیاستهای اپور-
تونیستی راست رهبری PDA مقاومت
کردند. گروه جدید مخالف مبارزه علی بوده و
عقیده داشت که تجربه ۱۵-۱۶ ژوئن هرگونه

فعالیت علنى و فرمیستی را نفى میکند. مبا رزه
ایدئولوژیک در دورن PDA تا دوسال ادا مم
یافت تا اینکه تشکل جدید تحت رهبری ابرا هیم
کا پا کایا از PDA (۸)، انشاعب و تحت نام
ارتش آزادیبخش کارگران و دهقانان ترکیه (ویا
حزب کمونیست ترکیه م.ل) وارد میدان عمل
گردیدند.

درا ین قسمت از مقاله به بررسی خط مشی
گذشته و حال ارتش آزادیبخش کارگران و دهقانان،
ارتش آزادیبخش خلق ترکیه و جبهه آزادیبخش خلق
ترکیه و انشاعب اتی که بعداً در آنها روی داده و ...
می پردازیم:

---

(۸)- P.D.A با تکیه بر اپورتونیسم راست هم
اکنون بسمت سیاستهای خدا نقلابی پیش میروند و
هنوز تشکل علنى خود را حفظ کرده و بطور مستقیم
مبلغ تزریزیونیستی "سه جهان" در سطح ترکیه
است. PDA دست به ایجاد حزب علنى "کارگران
و دهقانان ترکیه" زده است. شعار فعلی و عمده
جنبش را ایجاد "ترکیه مستقل"، "نه آمریکا، نه

۳۹

بطور خلاصه خطوط اساسی نظرات گذشته از تنش
آزادیبخش کا رکران و دهقانان ترکیه عبارت بودا ز:

الف : شکل بندی اجتماعی - اقتصادی
ترکیه نیمه فئodal و نیمه مستعمره است . تضاد
فئodalیسم با خلق چون تفاههای دیگر را تحت -
الشعاع قرار داده ، تفاصیلهای داده است ..

روسیه ، ترکیه مستقل" (همچون سازمان انقلابی
و ... که شعار عمدۀ اش می باشد) می دانند . برای
ایجاد یک چنین استقلالی حاضر به وحدت با جناح -
ها ئی ازوابستگان به امپریالیست‌ها هستند ! و
اینها را بويژه با "تئوری سه‌جهان" تئوریزه کرده
وبی کم و کاست آنرا پیاده می‌کنند . اینان شاه
ایران را مستقل و ملی می دانستند . از سفرشا هدر
سال ۷۵ به ترکیه دفاع کردند و آنرا گامی در
جهت وحدت کشورهای جهان سوم و ضربه‌ای به ابر-
قدرت‌های انسانی داشتند . آنان بهیج وجه از انقلاب
حرفی نمیزند . (با زهم همچون سازمان انقلابی
و دیگر هم نظران وی) .

ب : مرحله فعلی انقلاب ما انقلاب دموکراتیک خلق است . درکشورهای نظیرکشورما ، مبارزه علیه فئودالیسم از مبارزه علیه امپریا لیسم جدا نبوده و بهم مربوط نند . اساسی ترین مسئله انقلاب خلق ، انقلاب ارضی است . برای این منظور باشد تحت رهبری پرولتا ریا و با همکاری دهقانان فقیر و متوسط در مناطق وسیع دست به مبارزه مسلحانه زده و در آن مناطق ، نواحی آزاد شده تشکیل داد و در جنگ دراز مدت این نواحی آزاد شده را وسعت داده ، به شهرها حمله و رشد . در پایان با تصرف شهرهای بزرگ در سطح کشور قدرت سیاسی را بدست آورد .

در ترکیه محتوای طبقاتی جبهه ضد فئودالی و ضد امپریا لیستی با محتوای طبقاتی جبهه ضد فاشیستی یکی است .

ج : در تمام کشورها و در ترکیه شرایط عینی انقلاب به بہترین وجهی وجود دارد .

درا تحدشوروی و اروپای شرقی بعده از مرگ استالین با ردیگر قدرت بدست بورژوازی افتاده است و در شوروی رویزیونیسم مدرن به سوی سیال امپریا لیسم تبدیل شده است . امروز در جهان

رهبری جریان رویزیونیسم مدرن بدست سوسیال امپریا لیسم روس هدا یت می شود .

د : انقلاب کمالیست ها ، انقلاب بورژوازی تجاری بزرگ ، فئودالها ، دلالها و به مقدار نازلی بورژوازی صنعتی بود . در این انقلاب خردۀ - بورژوازی که دارای خصلت ملی است نه بعنوان نیروی رهبری بلکه بعنوان دنباله رو جریان دخالت داشت .

پارلمان ترکیه از آغاز تا بحال بعنوان نقاب دیکتا توری فاشیستی فئودالها و بورژوازی کمپرا دور قرار گرفته است . حزب کمونیست ترکیه تا موقعیکه تحت رهبری صبحی قرار داشت ، حزب کمونیست لینینی بود ، اما بعداً زقتل ناجوان - مردانه صبحی ، رویزیونیستها رهبری حزب را بدست گرفتند . شفیق حسنوبمدت سی سال رهبری حزب را بعده داشت .

ه : در ترکیه وکشورهای نظیر ترکیه (نیمه مستعمره - نیمه فئodal) فاشیسم ، دیکتا توری بورژوازی بزرگ و فئودالها است .

جبهه واحد خلق با تکیه بر اتحاد کارگر - دهقان بعده از تاسیس قدرت سیاست سرخ دریک ویا

چند منطقه به تحقق خواهد پیوست.

و : ما با یادا ز حق تعیین سرنوشت ملتها به دست خویش بدون هیچ قید و شرطی دفاع کنیم . احزاب عدالت ، اعتمادملی ، دموکرات و جناح اینونوئی حزب جمهوری خواه خلق ، احزاب سیاسی حافظ منافع گوناگون بورژوازی وابسته به آمریکا و فئودالها هستند و جناح اجوبیتی حزب جمهوری خواه خلق دارای خصلت خرد بورژوازی است .

ز : نقطه نظرات در مورد مسائل اصلی و فرعی مبارزه و سازماندهی در مرحله انقلاب دموکراتیک تلق چنین بود :

- مرکزاً اصلی فعالیت انقلابی روستاست و فعالیت انقلابی در شهر جنبه فرعی دارد .

- محور مبارزه ، مبارزه مسلحانه ، دیگراشکال مبارزه جنبه فرعی دارد .

- کا رمخی اصلی و شکل علنی کا رفرعی است .

- ما دام کددشمن از ما قویتر است ، استراتژی دفاع اصلی است .

- در استراتژی دفاع تاکتیک تعریضی جنبه اعلی و تاکتیک دفاعی جنبه فرعی دارد .

- ۱ - در مبارزه مسلحانه مبارزه چریکی اصل و دیگر اشکال مبارزه فرعی است.
- ۲ - در دوره استراتژی دفاع در شهرها (شهرهای بزرگ)، شیوه اصلی، جمع آوری نیرو و به دنبال فرصت نشستن است و ترتیب قیام دادن فرعی است.
- ۳ - اصلی ترین سازماندهی‌ها سازماندهی حزب است.
- ۴ - در بین دیگر اشکال سازماندهی، سازماندهی مبارزه مسلحانه اصلی است.
- ۵ - تکیه‌گاه اصلی با یدبر نیروهای خودی باشد و تکیه بر متحدین جنبه فرعی دارد.
- ۶ - در کشور ما شرایط برای مبارزه مسلحانه وجود دارد.

با توجه به مواد الفتا ز می‌توان به وسیاست ارتش آزادی بخش کارگران و دهقانان، کیه در مابین سالهای ۷۵ - ۷۶ پی برد. علت اینکه این سازمان مبارزه مسلحانه را عنوان محور سایراً اشکال مبارزاتی انتخاب داین بود که معتقد بودا مروز عمدتاً عصر ضعیف

امپریا لیسم و عصر پیش روی بسوی پیروزی سوسیا -
لیسم در سطح جهانی است و همینطور معتقد بود که
اکثریت کارگران و دهقانان آماده برای مبارزه
سلحانه اند و با حرکت از این پایگاه شروع مبارزه
سلحانه را در دستور کار قرار دادند. در حالیکه
هر دوی این فرضها نادرست بود. ندا مپریا لیسم
ضعیف شده بود (البته از نظر استراتژیک ضعیف
هست منتهی از نظر تاکتیکی نیرومند بود و هست)
و همینطور آنچنان که فکر می کردند کارگران و
دهقانان آماده برای مبارزه سلحانه نبودند.

همانطور که گفته شد "ا" رتش "بعد از سال ۷۲
مبارزه سلحانه را در کوهها شروع کرد ولی با
شکست مبارزه سلحانه پیشتا ز در سطح کلی ،
"ا" رتش" نیز شکست خورد. ابرا هیم کا یپا کا یا
انقلابی و ما رکسیست - لئینیست ترک در ۲۸
ژانویه ۷۳ دستگیر و در ۱۷ مه همان سال در زیر
شکنجه های پلیس مخفی ترکیه (میت) بشهادت
رسید. بدون اینکه لب از لب باز کند. او به
عنوان کسی که "سرداری اسرار نداد" زبان زد
خلق ترک است و هر سالم دردنه که متولد شده است
مردمده از کوچک و بزرگ بخاطریا دآن شهید بشه

تظا هرات می پردا زند و این تظا هرات در اکثر شهرها صورت می گیرد .

بعدا زال ۷۵ گروهی از این سازمان - سازمان اتحاد خلق - دست به انتقاد از مشی و سیاست خودزده و مبارزه مسلحانه را کنار گذاشتند . انتقاد فقط مبارزه مسلحانه را در برابر نمی - گرفت ، بلکه بیشتر تحلیل های سیاسی و اقتصادی را شامل می شد . از مهمترین تغییرات ، تحلیل ساخت اجتماعی - اقتصادی بود . قبل از معتقد بودند که ترکیه کشوریست نیمه فئodal نیمه مستعمره . در حالیکه هم اکنون معتقدند که کشور نیمه مستعمره ا مپریا لیسم بوده لکن سرما یه - ا ری در کشور حاکم شده ، اقتصاد فئodalی نا بود شده ، تولید کالائی بصورت مسلط در آمده است ، بلیرغم اینکه روابط نیمه فئodalی نقش ثانیوی پیدا کرده لکن از اهمیت ویژه ای برخوردار است . اهمیت سرما یه داری همان گونه که خصوصیت ملی و موکراتیک انقلاب را تغییر نمی دهد ، همان نظر سرش مهی که دهقانان در انقلاب ایفا میکنند و تحا دکارگر - دهقان که اهمیت تعیین کننده در ا مراتحادر اراده ، تغییر نمی دهد .

همینطور نظریه "عمدها عمر تضعیف امپریالیسم و عمر بیش روی بسوی پیروزی سوسیالیسم در سطح جهانی" را موردا نتقا دقرا ردادند. وهم اکنون معتقدند که امپریالیسم (امپریالیسم روس نیز) در تاکتیک نیرومند هستند.

در گذشته تحقیق اتحاد کارگر - دهقان را در مقیاس‌های مشخص به برقراری قدرت سیاسی سرخ وابسته می‌کردند و نیرومند بودن و صاحب ارتش خلقی بودن را شرط لازم برای اتحاد با بورژوازی ملی دانسته و در غیر این صورت اتحاد با بورژوازی ملی را رد می‌کردند.

این نظرات نیز بعنوان نظرات چپ روانه موردا نتقا دقرا رگرفت و تنها شرط تا مین جبهه واحد را تا مین رل پیشا هنگ واستقلال او که خود این شرط در درون مبارزه بdest خواهد آمد، دانستند.

موکول کردن اتحاد کارگر - دهقان به بعد از برقراری قدرت سیاسی سرخ نقد شد و گفته شد که این نظریه معنی اش این است که حزب طبقه کارگر بعد از تا سیس قدرت سیاسی سرخ باید به مبارزه دهقانان را سازماندهی کند.

ا رزیا بی در مورد کمالیستها که آنها را نماینده بورژوازی کمپرا دور می گفتند نیز مورد انتقاد قرار گرفت . هما کنون کمالیستها بعنوان نماینده بورژوازی ملی مورد قبول قرار گرفته‌اند . (البته کمالیستها را از حزب جمهوری خواه خلق جدا می کنند و معتقدند که این حزب دیگر حزب بورژوازی ملی نبوده بلکه در مسیر تاریخی، وابسته شده است) .

اما با همها این حال این گروه نقطه نظرات کاپیا کا یا رانه خرد بورژوازی بلکه مارکسیستی - لئینیستی می دانند .

اما بزرگترین ضعفی که این گروه دارد این است که هنوز از چارچوب روشن‌فکری بیرون نیامده و دارای تحلیل‌های مشخص از اوضاع و احوال سیاسی - اقتصادی، تحلیل طبقاتی و بنابراین انقلاب ترکیه نیست و تازمانیکه چارچوب روشن - فکری و فعالیت عمده در بین روشن‌فکران را پایان نبحد نخواهد توانست به این مهم‌دست یابد . وجود انشای و گروه‌گرایی در این گروه خودناشی از همین ترکیب روشن‌فکرانها وست .
این گروه بنا منشیه علنی شان "اتحا دخلق"

معروف هستند. انشعابی در تابستان ۷۷ در این گروه بوجود آمد که هم‌اکنون خود را "اتحاد‌خلق اقلابی" می‌نامند که اطلاع دقیق از اختلافات سیاسی شان در دست نیست (۹).
بعد از سال ۷۵ در "ارتش" انشعاب بوجود آمد که به سه قسم تقسیم شدند :

الف : "اتحاد‌خلق" که نظر اشان را بیان کردیم.
ب : حزب کمونیست ترکیه (م.ل) و یا "پارتیزان" که تا حال فعالیتش عمدتاً مخفی بوده است و تا زمان‌آنهاست که نشریه‌ای علني بنام "پارتیزان" بیرون‌می‌دهد. این بخش تا حال تماً منظرات کاپاکایارا قبول داشت اما چندیست که کتابی بیرون داده و از گذشته انتقاد کرده‌اند. این انتقاد‌هول مبارزه مسلحه، و بورژوازی ملی و ... دور می‌زند. پارتیزان نفوذ توده‌ای دارد،

---

(۹) - در این قسمت از کتاب "چپ خود را معرفی می‌کند" نشیریات هفتگی "اتحاد‌خلق" و نشریه ماهانه "راه حزب" استفاده شده است.

و عمده تا به فعالیت زیرزمینی و مخفی بهای
فراوانی می دهد .
ج : راه آزادی ، در مورد این گروه نیز اطلاعی
در دست نداشیم .

ارتش آزاد پیغام خلق ترکیه (THKO)

همانطور که گفته شد اوضاع بحرانی سالهای ۶۰ و قیام توده‌ای ۱۵ - ۱۶ ژوئن انعکاس عمیقی روی نیروهای انقلابی ترکیه گذاشت و احساس کردند که از توده‌ها بسیار عقب مانده‌اند . و با عجله سعی کردند خود را به توده‌ها و مبارزاتشان برسانند لکن اینبار از جهتی دیگر از توده‌ها . فاصله گرفتند و بجای اینکه مبارزات توده‌ها را تشکل و سازمان داده و محتوای آنرا ارتقاء دهند ، از مبارزات توده‌ای فاصله گرفتند و دست به عملیات منفرد و جدا از توده زدند .
یکی دیگر از این سازمانها ، "ارتش

آزادیبخش خلق ترکیه " (T.H.K.O) بود . این گروه زمانی که بحران ترکیه را فراگرفته بود عملیات مسلحانه جدا از توده را شروع کرد . لکن بعلت اینکه خارج از متن توده ها و مبارزاتشان قرار داشتند بهیچوجه نتوانستند بر حرکت انقلابی توده ها اثر مثبتی بگذارند و باید اذعان داشت که تاثیر منفی نیز بر حرکت توده ای گذاردند . به این معنی که خود از درون مبارزات توده ای بیرون آمده و به حرکت منفردانه خود پرداختند .

ارتش آزادیبخش خلق در سال ۷۰ عملیات مسلحانه را در شهر شروع کرد . بعنوان نمونه می توان از عمل گروگان گیری که در آن ۴ گروهبان آمریکائی را گروگان گرفتند یاد کرد . انقلابیون در مقابل آزادی آنها خواستار قرائت اطلاعیه ای از رادیوتلویزیون و ۴۵ هزار دلار باج شدند . اما دولت به این خواسته انقلابیون تن نداد و تحت پیگیردهای پلیس بالاخره انقلابیون چهار گروگان را رها کردند .

در طول سال ۷۱ - این گروه نتوانست

به تثبیت نسبی خود در شهر موفق شود و پیوسته^۸
ضربه می خورد . برای همین مطرح کردند که
اشکال کار تاکتیکی است و می باشد تیمهای دشمن
شهر بلکه در کوه فعالیت بکنند . برای همین
در اوایل سال ۷۱ مبارزات خود را به کوه
کشیدند و بخشی از نیروها یشان در کوه
متمرکز شد . اما این بخش نیز در طول سال
۷۱ با سرکوب خونین دشمن مواجه گشت و این
تاکتیک نیز بشکست انجامید . تئوریسیون
ارتش ، رفیق حسین اینان بهمراه دو تن از
رهبران و بانیان ارتش، رفقا دنیز گزمیش و
یوسف اصلان دستگیر شدند و بدنبال محاکمای
طولانی در ۵ ماه مه سال ۷۲ تیرباران شدند .
نقده نظرات و مشی سیاسی ارتش آزادی -
بخش خلق ترکیه و ارتش آزادی بخش کارگران
ودهقانان ترکیه از نظر کلی با هم اختلافاتی داشت
در زمانی که هردو تبلیغ مسلحانه را قبول
داشتهند ، ارتش آزادی بخش خلق ترکیه در مجموع
رویزیونیسم و شوروی موضع نداشت و در مجموع
اگرچه ما رکسیسم - لینینیسم را پذیرفتند
بودند ، لکن خواستهای و مشی سیاسی نیان روی

۵ مسائل دموکراتیک دور می زد .

در مرا منا مهای که از طرف ارتش در سال ۷۲ پخش شد این ۱ مر یعنی توجه به مسائل دموکراتیک و چهار رچوب خرد بورژوائی بخوبی بچشم می خورد . برای نمونه به مواد این مرا منا مه توجه کنیم :

- ۱ - پایان دادن به استثمار و ظلم اقتصادی - سیاسی ، فرهنگی و نظامی امپریا - لیسم آمریکا و نمایندگان داخلی آنها .
- ۲ - در شرایط تزکیه که کشوری نیمه فئودال و زیر یوغ امپریا لیسم ودارای اقتصاد سرمایه داری عقب مانده می باشد ، عالیترین شکل مبارزه سیاسی ، مبارزه مسلحانه است .
- ۳ - مصادره اموال و دارائی امپریا - لیستها و خائنین وطن و ملی کردن آنها برای تا مین مخارج جنبش و صرف یک قسمت از آن برای محرومین بخاطر از میان بردن استثمار امپریا لیستها و نمایندگانشان و نیرومند ساختن اقتدار خلق .
- ۴ - پاک کردن وطن از امپریا لیستی ای آمریکائی و از تمام نیروهای امپریا لیستی

دیگر و نابود کردن خائنین ، تبدیل ترکیه فعلی به ترکیه‌ای مبربی از دشمن ، مستقل ، دموکرات ، خوشبخت و آزاد وایجاد یک قدرت خلقی واقعی .

۵ - مصادره زمینهای مالکان به نفع دهقانان ، حمایت از مالکیت دهقانان بر زمینها برا ساس " زمین از آن کسی است که روی آن کار می کند " . کمک به دهقانان برای افزایش تولید و از بین بردن واسطه‌ها .

۶ - پایان بخشیدن به ستم ملی و هر نوع فشاری که بر خلقها وارد می شود . با تکیه بر اصل تعیین سرنوشت خلقها توسط خودشان و برپایه برادری خلقها در مبارزه علیه دشمن مشترک .

۷ - تصویب قانون ۸ ساعت کار روزانه و مرخصی با مزد در تمام کشور . بهتر کردن شرایط کار ، اضافه کردن دستمزدها ، قبول کار بعنوان بالاترین ارزش .

۸ - حل مسئله مسکن ، با در نظر گرفتن شرایط زندگی مناسب برای خلق ، بکار بردن تمام تدابیر ضروری در مورد بیداشت ، دکتره ،

بیمارستان و داروی مجانی .

۹ - لغو کلیه وامها و قروض خلق به امپریالیسم و نمایندگان داخلیان و نیز لغو کلیه مالیاتهاei که از خلق زحمتکش گرفته می شود . نابود کردن انحصارات که دارای ماهیت استثمارگرانه اند . بهتر کرد نشایط زندگی خلق ، توسعه صنایع ملی ، کشاورزی و تجارت بطور هماهنگ .

۱۰ - برچیدن سیستم آموزشی که متکی بر سیاست استثمارگرانه طبقه حاکمه است و بکار گرفتن سیستم آموزشی در جهت خلق و تامین امکانات آموزشی مجانی در هر سطح .

۱۱ - به رسمیت شناختن آزادی اجتماعات آزادی مطبوعات ، انتشارات و کلیه حقوق دموکراتیک . مخالفت با حکومت تروریستی که از طرف قدرتهای فاشیستی اعمال میشود و نیز مخالفت با تبلیغ افکار و نظرات ارتقا عی و همینطور اعلان عفو عمومی در سراسر کشور .

۱۲ - برقراری رابطه و مناسبات نزدیک با تمام خلقها و دولتهاei که دارای منافع مشترک با خلق ترکیه هستند و ادامه مناسبات

با کلیه خلقها و دولتها ای که نسبت به
جنبیش آزادی بخش ملی ما دارای حسن نیت هستند
و یا حداقل بی طرفاند.

۱۳ - لغو کلیه قراردادهای غیر عادلانه
که بین حکومت دست نشانده ترکیه و آمریکا
منعقد گردیده است.

۱۴ - وارد نشدن در هیچ پیمان نظامی
و یا عدم اجازه به قدرت خارج که در ترکیه
به ایجاد واحد و پایگاه نظامی بپردازد.

oooooooooooo

ارتش آزادی بخش خلق ترکیه

سپتامبر ۱۹۷۲

ارتش بعد از چند سال فعالیت مسلحانه
در شهر و کوه بالاخره شکست خورد و کادرهای
زیادی را از دست داد.

در سال ۷۵ ارتش در اولین شماره نشریه
مخفی خود "یولداش" (رفیق) به انتقاد
از خود و مشی مبارزه مسلحانه چریکی و به
ترمیم ضربات گذشته و تدارک انقلاب پرداخت
اما از سال ۷۵ تا بحال (۷۹) بطور انقلابی
نشتوانند بد تدارک و سازماندهی اشار

مختلف خلق بپردا زند . و عمدتاً در درون جنبش
جوانان مانده و چارچوب روشنگری و مجفلی
را پاره نکرده‌اند . و برای همین هنوز هم
دارای تحلیل‌های مشخصی از اوضاع ترکیه
نیستند .

ارتش در تابستان ۷۸ کنفرانس خود را برگزار کرد . در این کنفرانس اسم ارتش به " سازمان ایجاد حزب کمونیست انقلابی ترکیه " تغییر یافت . کمیته مرکزی موقت هم اکنون خود را آماده می‌کند تا اولین کنگره حزب را برقرار کند . و علت قرار دادن نام " سازمان ایجاد " در مقابل حزب از همینجا آب می‌خورد این عمل عملأ یعنی ایجاد حزب . در حالیکه اینان هنوز از نظر کیفی دارای آن آمادگی نیستند که بتوانند حزب را ایجاد کنند زیرا اولاد هنوز نتوانسته‌اند با توده‌های خلق و بیویژه طبقه کارگر پیوند برقرار نمایند و از طرف دیگر گروهیا و سازمانهای بسیار زیادی وجود دارند که آنها نیز در درون جنبش کمونیستی ترکیه قرار دارند و ایجاد حزب

بدون توجه به این نیروها حرکتی سکتاریستی و خود مرکزبینی است.

هم اکنون یک میلیون و هشتاد هزار کارگر عفو "کنفرانسیون سندیکائی ترک - ایشور" هستند. سندیکائی زردی که اکثریت کارگران ترک در آن زندانی هستند. حدود یک میلیون کارگر در "کنفرانسیون سندیکاهای کارگران انقلابی" عضویت دارند. سندیکائی که رهبری آن بدست رفرمیستها حزب "جمهوری خواه خلق" و روزیزیونیستها "حزب کمونیست ترکیه" می باشد. و ۳۶ هزار نفر عضو "کنفرانسیون سندیکاهای ملی" هستند. سندیکائی که رهبری آن در دست فاشیست‌های حزب "جبش" ناسیونالیست است. در چنین شرایطی که طبقه کارگر ترکیه این چنین در دام سرمایه - داران قرار گرفته‌اند وظیفه بس عظیم و مهمی به گردن مارکسیستها قرار دارد. در یک چنین شرایطی صحبت‌کردن از ایجاد حزب، وارد شدن در مجادلات روشنفکری در این زمینه و ... گناه نابخشدنی ایست که طبقه کارگر ترکیه آنرا نخواهد بخشید.

و یا دهقانان ترکیه که اکثریت خلق
ترک را تشکیل می دهند هنوز با مناسبات
نیمه فئودالی دست به گریبان هستند . در شرق
و جنوب شرقی ترکیه مناسبات ارباب و رعیتی
هنوز باقی است . " سازمان ایجاد" هنوز
هیچگونه پیوندی با این توده‌های عظیم ندارد
پس چگونه است که مدت‌ها وقت‌خود و نیروهای
جوان روشنفکری را صرف‌کنفرانس ، سازمان
ایجاد حزب و ... می‌کند . مسلماً به این
 نوع کارها چیزی بجز عدم احساس مسئولیت در
قبال خلق نمی‌توان نام دیگری نهاد .

بهرحال برای اینکه با نظرات جدید
ارتش آشنا شویم به برنامه جدید ارتش نظری
می‌اندازم . در مورد اوضاع اقتصادی اجتماعی
ترکیه سازمان رهایی خلق در برنامه خود
چنین می‌آورد که :

بعد از نفوذ امپریالیسم تولیدکالائی
رفته رفته رشد کرد ، کشور بطرز وسیعی از طرف
سرمایه مالی به بردگی کشیده شد . و به تبع
آن سرمایه داری انحصاری وابسته رشد کرد . در
چنین موقعیتی اگرچه سرمایه‌داری ملی اساساً

تحت فشار امپریالیسم ، سرمایه‌داری انحصاری وابسته و فئودالیسم نتوانست رشد کند . لکن به موازات این فشار راه را برای رشد معینی از سرمایه‌داری ملی باز نمود . و به این ترتیب در کشور نیمه مستعمره و نیمه فئodal ترکیه ، بر اساس تولید کالائی ، سرمایه‌داری حاکم گردید .

اگرچه مطرح می‌کنند که بر اساس تولید کالائی سرمایه‌داری حاکم گردیده اما با همه این حال ساخت اجتماعی اقتصادی ترکیه را نیمه مستعمره و نیمه فئodal میدانند .

مرحله انقلاب : ترکیه کشوریست نیمه مستعمره با ملتیهای گوناگون که در آن امپریالیستها ، سرمایه‌داری انحصاری وابسته و بقایای فئodalیسم حاکم است . از این رو انقلاب ما در مرحله انقلاب دموکراتیک است . خصلت انقلاب بورژوازی و مضمون آنرا انقلاب ارضی تشکیل می‌دهد ، چرا که بعلت عدم رشد سرمایه‌داری ملی فئodalیسم در کشور تصفیه نشده است .

ارتّجاع دا خلی با تکیه به امپریا --
بستها از نظر تاکتیکی بحدکافی نیرومند
ست از این نظر انقلاب ترکیه شکل جنگ
از مدت خلق را بخود می گیرد .
در شرایط فعلی خط مشی عمومی انقلاب
ترکیه با انقلاب ارضی و با تکیه به
یگاههای دهقانی مشخص می شود . (محاصره
هرها از طریق دهات) .

حزب این مشنی را اساس فعالیتهاي خود
رار خواهد داد ، لیکن اگر در آینده
را نیط جدیدی پیش بیايد ، امكان تغییر آن
جود دارد .

ظایف کنونی پرولتا ریای انقلابی :

وظایف کنونی پرولتا ریای انقلابی :
در این مرحله انقلاب و در چنین
را نیط وظیفه اصلی پرولتا ریای انقلابی
رداختن به انقلاب ملی دموکراتیک خلق است
ه اساس آن انقلاب ارضی می باشد و بدین
منظور باید اتحاد کارگران و دهقانان بوجود

آید . آنگاه جنگ دراز مدت خلق نظام فعلی را سرنگون خواهد ساخت .

در زمینه برنامه‌های تبلیغی و ترویجی برای بسیج توده‌ها ، مسئله ارضی باید در راس آنها قرار گیرد .

ارتش آزادیبخش ، در برنامه خود ، موضعش را در مقابل نیروها و احزاب سیاسی روشن کرده و به اصطلاح به تحلیل طبقاتی از جامعه می‌پردازد :

ارتش مذکور نیروها و احزاب سیاسی را به دودسته تقسیم می‌کند و معتقد است که هر دو دسته ، احزاب فئodal - فاشیست بوزڑوازی کمپرادور و فئodalها می‌باشند . این دو دسته عبارتند از :

دسته اول : احزاب عدالت ، جنبش ناسیونا - لیست ، رستگاری ملی و امنیت ملی
دسته دوم : حزب " کمونیست " ترکیه ، حزب سوسیال کارگری ترکیه و حزب کارگر ترکیه .

احزاب ردیف اول ، احزاب وابسته

فئودالی هستند که در صف نمايندگان امپریا -
ليسم آمریکا و دیگرا مپریا ليستها قرار دارند.
این احزاب در چهار چوب معینی بـا
"دموکراسی" دروغینی خلق را فریب داده و
بعه این ترتیب سعی می کنند مبارزه خلق را بر
علیه دیکتا توری فئودال - فاشیستی منحرف
نموده و طرفدارانی برای فاشیسم دست و پـا
کنند .

خطرونا کترین این احزاب ، جنبش ناسیو -
نالیست است که پرولتاریا با ید اهمیت
ویژه‌ای برای مبارزه با آن بددهد .
احزاب دسته دوم احزاب سوسیال فاشیست
هستند . تنها فرقی که اینها با دسته اول
دارند این است که نمايندگی سوسیال امپریا -
ليسم را داشته و نقاب سوسیال ليسم بر چهره
دارند ... اینان جا سوسان دیکتا توری فئودال
فاشیستی در درون طبقه کارگر و جنبش دموکر-
اتیک خلق هستند .

دormord حزب جمهوری خواه حلق:

حزب جمهوری خواه حزبی رفرمیست و جناح سازشکار بورژوازی ملی است که پیوندهای مستحکمی با امپریالیسم، سرمایه داری انحرافی وابسته و فئودالها دارد.

این جناح بورژوازی ملی بنا بر ماهیت طبقاتیش، حتی اگر از سلطه طلبی امپریالیسم، سرمایه داری انحرافی وابسته و فئودالیسم زیان ببیند، بخاطر اینکه از مبارزه انقلابی کارگران و دهقانان با ارتفاع و امپریالیسم متعدد می شود و اغلب در برابر مبارزه انقلابی رو به رشد، نقش چماق آنان را بازی می کند. اما در این میان به دفاع از یکسری خواستهای رفرمیستی می پردازد تا بتواند خودش را نیز نیرومند سازد.

با چنین کیفیتی که این حزب دارد وقتی انقلاب، ارتفاع داخلی را هدف قرار دهد نمی توان با آن متعدد شد لکن می توان آنرا به موضع بی طرفی کشاند.

در مراحلهای از انقلاب اگر امپریالیسم
دخالت کند، این جناح از بورژوازی ملی
احتمالاً در مقابل امپریالیسم مقاومت خواهد
کرد. در این شرایط می‌توان با آنها متفق
شده.

(۱) این بود نظرات ارتش آزادیبخش در مورد
اوپاگ اجتماعی - اقتصادی - سیاسی ترکیه،
راه انقلاب و ...
همانطور که گفته شد این سازمان هنوز
نتوانسته چهارچوب روشنفکری خود را پاره
کند. و بدینجهت در تابستان ۷۷ گروهی از
این سازمان انشباب کردند.

---

(۱) - در این قسمت از نشریه هفتگی "رهائی
خلق"، نشریه ماهانه "پرچم حزب" استفاده
شده است.

نگاهی به نظرات چایان

در سالهای بحرانی ۶۰ اولین سازمانی که عملیات چریکی شهری را آغاز نمود "جبیه آزادیبخش خلق ترکیه" بود. تئوریسین جبید و بطورکلی تئوریسین مبارزات چریکی "ما هر چایان" بود . او نظرات خود را در مورد اوضاع ترکیه ، اوضاع کشورهای تحت سلطنه ، مرحله انقلاب و ... تئوریزه کرد که هم اکنون در کتابی تحت عنوان "مجموعه آثار" جمع آوری شده است .

چایان در این کتاب معتقد است که شرایط تاریخی تغییریافته و امروزه خلقها در دوران "بحران سوم" زندگی می کنند .

" بحران سوم " بعد از جنگ جهانی دوم
شروع شده است . خصوصیت عمدی این دوران در
دومورد زیر خلاصه می شود :

۱ - امکان اینکه رقابت بین کشورهای امپر -
یا لیستی باعث بروز جنگ بین آنها گردد
از میان رفته است (بعلت وجود سلاحهای
اتمی و گسترش آن در تمام کشورهای
امپریا لیستی از یکطرف و وجود بلکوک
سوسیا لیستی که تعیین کننده است از طرف
دیگر)

۲ - شکل اشغال امپریا لیستی تغییر یافته و
استعما رنوبجای آن نشسته و روابط امپر -
یا لیستی - سرمایه داری جای مناسبات
فئودالی و نیمه فئودالی را گرفته است .
در این دوران کشورهای نو مستعمره پیوسته
با بحران ملی (اوضاع انقلابی) رو برو
هستند .

چنان بطور عام شرایط انقلاب را به این
صورت مطرح می کند :

۱ - وجود بحران ملی
۲ - وجود پیشناز

۳ - پیوستن توده‌ها به جنگ ، بصورتی آگاه و سازمان یافته .

به عقیده وی چون در دوران "بحران سوم" شرط اول پیوسته وجود دارد بنا برای من شرایط عینی برای مبارزه مسلحانه آماده است. در اینجا برای اینکه شرط سوم تحقق یابد ، احتیاج بوجود پیشتر از استتا با تبلیغ مسلحانه به توده‌ها آگاهی داده و آنها را سازماندهی کند . بطورکلی چایان این دوره و انقلاب آن را چنین فرمولبندی می‌کند :

"پراتیک مشخص کشورهای عقب نگهداشته شده تحت سلطه امپریالیسم ، در پروسه انقلاب بین روایت دو مرحله ، تغییراتی بوجود آورده است . به این ترتیب که ، در کشورهای تحت سلطه امپریالیسم (چه کشورهای فنودالی و نیمه فنودآل در مرحله بحران دوم که فژمونی امپریالیستی بصورت الگوئی از خارج است و چه در کشورهای عقب نگهداشته شده ای که در مرحله بحران سوم سلطه امپریالیستی بصورت الگوئی داخلی درآمده و رواست تولیدی امپریالستی - سرمایه‌داری حاکم شده است)

مراحل تدارک انقلاب و انقلاب نمی تواند با خطوط شخصی از هم جدا شوند یعنی بشکل کشورهایی که رشد سرمایه‌داری در آنها با دینا میزم درونی صورت گرفته است (حتی چون روسیه گرچه رشد دینا میزم ضعیف بود) دریک چنین کشورهایی مرحله انقلاب یک مرحله کوتاه مدت نیست ، بلکه مرحله ایست طولانی . تثبیت این امر که مرحله تدارک در کجا یا یان می - پذیرد ، واینکه مرحله انقلاب از کجا شروع می‌گردد فعلاً امکان ندارد . هردو مرحله در هم ادغام شده اند . "

وی سپس اضافه می کندکه : در این کشورها بعلت اینکه سرمایه‌داری با دینا میزم درونی رشد نکرده و در جهت احتیاحات امپریالیسم شکل یافتد ، کشور از روابط زیربنایی تا روابط رو بنایی دچار یک بحران ملی است . " این بحران ملی بتمام معنی رسیده نیست اما در این با آن اندازه وجوددارد . عمیقتر ساختن و بد کمال رساندن بحران ملی موحد تما مأ به انقلابیون آن کشور بستگی دارد .

بطور خلاصه در تمام کشورهای عقب نگه -

داشته شده که تحت سلطه امپریالیسم قرار
دارند بحران ملی حتی اگر بطور وسیع رشد
نکرده باشد وجود دارد . این به معنی وجود
داشتمن شرایط انقلابی بطور مداوم ، ادغایام
مراحل تدارک انقلاب و انقلاب ، و یا به زبان
دیگر به معنی وجود شرایط عینی برای عمل
سلحنه می باشد "

درجای دیگر مطرح می کند که : "... گذشته
از این ، اشغال امپریالیسم همراه با زور ،
خشونت ، اسلحه است و این وجود شرایط عینی
مبارزه سلحنه را می رساند . " (۲)

اولاً تحلیل ماهراز دوران "بحران
سوم " بطور کلی غلط و انحرافی است و نتیجه
گیریها که می کند انحرافی تر . اینکه در
این دوران در کشوزهای تحت سلطه اوضاع انقلابی
و بحران ملی پیوسته وجود داشته باشند
نادرست است و از اینجاست که ما هر اصلاح مرحله

---

(۲) - نقل قولها از کتاب "مجموعه آثار"
فصل سوم .

تدارک انقلاب را نفی می کند و بجای آن تبلیغ
مسلحانه را قرار می دهد و بدون اینکه با
توده هایی که باید انقلاب کنند پیوندی داشته
باشد دست به مبارزه می زند . در شرایطی که
بحران عمیق نشده و شرایط ، مبارزه مسلحانه
را ایجاب نمی کند و در این جهت نیز سازمان
دهی صورت نگرفته ، مبارزات به شکست منجر
می گردد . بهمین جهت سازمان آنها نیز ،
همچون سایر سازمانهای انقلابی چریکی ،
ضربات سختی را متحمل شده و بیشترین کادر -
های خود را از دست می دهند . خود ماهر در
سال ۷۳ همراه با ۹ نفر از رفقایش درده قزل -
دره در درگیری مسلحانه با ژاندارمهای
شہادت رسید .

انشعاب در جبهه :

از سال ۷۴ در جبهه انشعاباتی بوجود
آمد که عبارت بودند از :
۱ - " راه خلق " : این گروه به مشی چریکی
انتقاد کرد و کارسیاسی را شروع نمود . أما

بطور کیفی اختلافی با دوسازمان " اتحاد خلق " و " سازمان ایجاد " نداشت .

در سال ۷۸ قسمت مهمی از رهبری این گروه با قبول تز ارتجاعی و رویزیونیستی " سه جهان " در " P.D.A. " ادغام شد و توده‌های این گروه هم‌اکنون بعنوان " راه خلق انقلابی " به فعالیت خود داده می‌دهند . این گروه از نظر ساخت به " طوفان حزبی " (حزب کمونیست کارگران و دهقانان) بسیار نزدیک است .

۲ - " راه انقلابی " : این سازمان همان خط مشی ماهر را قبول دارد . منتهی عقیده‌دار د که بعد از ضربات ۷۰ تا ۷۴ حزب تشكل خود را از دست داد و هم‌اکنون وظیفه ما این است که حزب را سازمان داده و احیاء کنیم و سپس به تبلیغ مسلحانه اقدام نمائیم . لازم به تذکر است که اینها از حزب فقط تربیت کا در حرفة‌ای رادرک می‌کنند و حزب آزادی‌بخش خلق ترکیه را واقعاً از نظر کیفی حزب می‌دانند که البته بعد از شهادت کادرهای حرفة ای ، دیگر حزب از بین رفت .

این سازمان در بین روش‌فکران و دانشجویان نفوذ فوق العاده زیادی دارد و اکثر دانشگاههای شهرهای بزرگ از قبیل آنکارا، استانبول تحت رهبری این گروه است. همینطور رهبری چند سندیکای کارگری نیز در دستشان است.
۳- "رهائی"

این گروه از "راه انقلابی" انشعاب کرده است. اختلافات اینها بر سر فاشیسم، ساخت اجتماعی اقتصادی ترکیه و ... میباشد اما اختلاف کیفی با هم ندارند. چرا که هردو مبارزه چریکی را قبول دارند منتهی با کمی اختلاف فاصله دارند.

۴- "پیشاتازان انقلابی خلق": این گروه از "راه انقلابی" انشعاب کرده است. و به طور کامل نظرات چایان را قبول داشته و برآد او می‌رود یعنی هنوز هم به تبلیغ مسلحانه ایمان دارد و عمل می‌کند.

این خلاصه‌ای بود از نظرات سازمانهایی که در سالهای بعد از ۱۹۷۰ دست به مبارزات انقلابی زدند. همینطور شمای از نظراتشان بعد از شکست مشی چریکی.

رفرمیسم و رویزیونیسم

روی دیگرسکه

مشی چریکی

بعد از شکست مشی چریکی رفرمیسم و رویزیونیسم در ترکیه نیرو گرفت . رویزیو- نیستها که از اواخر دهه ۶۰ و در بحبوه اوضاع بحرانی ۷۳-۷۵ مبنزوى و پاسیو شده بودند ، ناگهان از مخفی گاهیای خود بیرون آمدند . اینان که بخاطر پاسیو بودن هیچ ضریبای از سرکوب حکومت نظامی ندیده بودند ، هم اکنون یعنی بعد از سال ۷۳ با نیروی کمی زیادی به فعالیت پرداختند . از بین رفتبن صادق ترین انقلابیون از یکطرف ، شکست مشی چریکی از طرف دیگر ، به آنان نیروی فوق - العاده ای داده بود . در مدت کوتاهی از نظر

کمی رشد کرده و در اتحادیه های دموکراتیک و سندیکا ها نفوذ کردند . وجود اختلاف یا نشاعب در بین نیروهای صادق انقلابی نیز ، آنها را یاری می کرد .

رفرمیست ها نیز (از قبیل P.D.A) هم - چون رویزیونیستها با نیروی کمی زیادی به میدان آمدند و بعد از روی کار آمدن اجوبت ، حزب علنی کارگران و دهقانان ترکیه را بنیان نهادند . و با حرکت از اصول " سه جهان " به پای سازش با اجوبتی ها و حتی فاشیستها رفتند . از تئوری " سه جهان " بهتر از این هم نمی شود انتظار داشت . این نوع سازش و همکاری و حتی تظاهرات مشترک با فاشیستها ، در اروپا هم طرفداران تئوری سه جهان را به هم آوائی با فاشیستها و آداسته است .

اما اوج گیری مبارزات که ناشی از تورم بالای ۵۵٪ است این هردو گروه را دو بسیاره همچون سالهای ۷۰ به پستوها خواهد برداشت . همانطور که گفته شد رویزیونیستها از سال ۷۳ رشد کردند . یکی از بزرگترین تشکیلاتی که در دست آنهاست " کنفرانسیون

سندیکا های کارگران انقلابی " (DISK) است
این کنفراسیون در اواسط دهه ۶۰ از کنفرانس
سینمای ترک - یشان شعب و تحت رهبری
رویزیونیستها شروع به فعالیت نمود. در طول
چند سال و بویژه در سال ۷۲ ، سندیکا های
بسیاری از کنفراسیون ترک - یشان شعب
و به DISK پیوستند .

رهبری رویزیونیست DISK رهبری
مبادرات یک میلیون کارگر عضو
را فقط در مسیری اکونومیستی و آنهم نیم بند
در بند کشیده است و مانع ارتقاء مبادرات
آنها می گردد . در سال ۷۶ - زمان حکومت
جبهه ملی - دادگاه های نیمه نظامی امنیتی
هرگونه اعتراض و حرکت کارگری را به محکمه
می کشید و سرکوب می کرد . تحت فشار کارگران
رهبری DISK برای برچیده شدن این دادگاه -
ها " عزای عمومی " - بجای اعتراض عمومی ،
چون اعتراض عمومی غیرقانونی است ! - اعلام
کرد . تمام کارگران دست از کار کشیدند ، و
تولید خوابید . حکومت عجیب بد دست و پا

فیتا د . علیرغم مخالفت رهبری دیگرکنفردا -
سیونهای زیر نفوذ دولت ، با این اعتساب
کارگران عضو آن کنفردا سیون ها دسته دسته
به اعتساب می پیوستند . رهبری رویزیونیست
از طرف حکومت دستگیر شد . شب دستگیری از
طرف رهبری DISK پیا می برای کارگران
ثروتمند شد مبنی براینکه " ما به خواست
خود رسیدیم ، بنا براین اعتساب را پایان
دهید " . اما علیرغم این خیانت رهبری ،
تعدادی از کارخانه ها تحت رهبری کارگران
و نیروهای انقلابی پیش رو به اعتساب خود
ادامه داده و کارخانه ها از طرف ، اعتصابیون
اشغال گردید . ژاندارمها به کارخانه های
مزبور حمله کرده و کارگری در کارخانه
پروفیلوی استانبول بضرب گلوله ژاندارمها
بسپاهات رسید (۳) و تعداد کثیری از کارگران
دستگیر و از کارخانه اخراج گردیدند و به
این ترتیب با خیانت رهبری و سرکوب دشمن

---

(۳) - سازماندهی مبارزات کارخانه پروفیلودر
دست پا رتیزان و رهائی خلق بود .

مبارزه سیاسی کارگران به شکست انجامید. لکن این تجربه در افشا رویزیونیستها موثر واقع گردید. و کارگران به ماهیت این خائنین پی برند. اما متأسفانه این افشاگری به درسطح وسیع بلکه محدود صورت گرفت.

تحت سیاستها فدکارگری رویزیونیستها از یکطرف و نبودن آلترنا تیو دیگر، در سال ۷۸ رهبری DISK با اختلاف کمی بدست طرف - داران حزب جمهوری خواه خلق افتاد، و نماینده سابق این حزب از استانبول به دبیر کلی کنفراسیون DISK انتخاب گردید.

اما رویزیونیستها هنوز دارای نیروی قابل ملاحظه‌ای در این کنفراسیون می‌باشد. یکی دیگر از اتحادیه‌های دموکراتیک بزرگی که تحت نفوذ و رهبری رویزیونیستها قرار دارد، اتحادیه معلمین ترکیه است که دارای چهارصد هزار عضو می‌باشد. البته در این اتحادیه نیروهای انقلابی نیز نفوذ قابل ملاحظه‌ای دارند اما بعلت اختلافات و درگیری - هائی که بین آنها وجود داشت، رهبری در سال

۱ بدست رویزیونیستها افتاد .

رویزیونیستها در بین جوانان ، زنان ... نیز نفوذ قابل ملاحظه‌ای دارند . سازمان یانان حزب " کمونیست " ترکیه (اتحادیه زنان ترقی خواه) و اتحادیه زنان ترقی - ترقی دارای هزاران نفر عضو می باشد .

علت رشد رویزیونیستها عبارت است از : خالی دن میدان بطور نسبی و قابل توجه از کادر - ای انقلابی صادق در طول سالهای سرکوب ۷۰ - ۶۵ ، تاثیر منفی و شکست خط مشی چریکی نبودن آلترباتیو سالمی در مقابل آن - به از رویزیونیستها و اپورتونیستهای راست (از قبیل PDA) - ، که بتواند نیروهای نظامی و سرخورده جوان را بسمت خود بکشد ، نروهگرائی و انشعابات غیر انقلابی و روشنفکری در بین نیروهای انقلابی درون جنبش کمونیستی دامنه سرکوب و ترور انقلابیون بطور آشکار و فیراشکار از طرف دشمن و ...

اما اوج گیری مبارزات ناشی از اوضاع بحرانی ترکیه و بتبع آن اوج گیری سرکوب و اختناق فاشیستی از طرف دیگر و همینطور به

میدان آمدن نیروهای جدید انقلابی و تصحیح خط مشی های نادرست در جنبش کمونیستی تحت تاثیر اوجگیری مبارزات توده‌ای، بنا چار رویزیونیستها را از میدان مبارزه بیرون خواهد برد. البته این تنها عامل نیست، عامل دیگر روشن شدن ما هیت خود رویزیونیست. هاست که پیوسته آنان را تجزیه می‌کند.

دیگر احزاب ضد انقلابی

فاشیست‌ها :

حکومت نظامی در سال ۷۱ روی کار آمد و در حدود دو سال به تثبیت نسبی اوضاع سیاسی موفق شد و تشكل نیروهای انقلابی را بطور قابل توجهی بهم زدو در این زمینه موفقیت - هائی بdst آورد . انتخابات در سال ۷۳ بر - گزار گردید و حکومتی تحت ائتلاف حزب زب جمهوریخواه خلق و حزب رستگاری ملی روی کار آمد . اما بعد از ۹ ماه در سال ۷۴ ساقط و جبهه ملی - ائتلاف سه حزب عدالت ، رستگاری ملی و حزب جنبش ناسیونالیست - قدرت را به دست کرفت . بعد از این سالها فاشیستهای

ترکیه تحت رهبری حزب جنبش ناسیونالیست به سازماندهی خود پرداخته و در سطح وسیعی از طریق بالا - در دولت نفوذ کردند. این دسته سپس به ترور نیروهای انقلابی پرداختند و بطور نسبی و ظاهری با کمک نیروهای پلیس و سازمان امنیت (میت) دانشگاهها را زیر نفوذ خود درآوردند.

برای اینکه ببینیم در ترکیه هماکنون فاشیسم وجود دارد یا نه به تعاریف دیمتروف توجه می کنیم :

دیمیتروف درباره فاشیسم در کشورهای تحت سلطه می گوید : فاشیسم در کشورهای تحت سلطه نه از پائین بلکه از بالا روی کار می آید . یعنی برخلاف کشورهای سرمایه داری و امپریالیستی که این امر از پائین یعنی با پایگاه مردمی صورت می گیرد ، در کشورهای تحت سلطه بعلت وجود عامل امپریالیسم و وابستگی ، فاشیسم خود را از بالا تحمیل می کند . و این امر ناگزیر است چرا که فاشیسم در چنین کشورهایی بهیچوجه نمی تواند از پائین روی کار بیاید و بخاطر وجود عامل

وابستگی ، فاشیسم قادر به پیدا کردن
پایگاه توده‌ای وسیع نمی‌باشد .

اگر هماکنون حزب نئوفاشیست جنبش
تاسیونالیست توانسته تا حدی در بین اقشاری
از دهقانان مزفه و یا قشری از جوانان و
مردم مرغه شهری نفوذ کند (در انتخابات
سال ۷۶ ، از ۴۵۰ نماینده ، ۱۶ نماینده به
مجلس فرستاد) لکن گسترش این امر در حد
واسیع غیرممکن است و دلیل آنهم همان عامل
وابستگی و ناتوانی در برآوردن خواسته‌ای
خلق است و بدین جهت سالهاست که سازمانها
ترووریستی این حزب در سطح ترکیه فعالیت می –
کنند ، و با اینکه از نظر کمی بسیار ضعیف
است لکن از نظر کیفی – بعلت کمکی که از
امپریالیستها و انحصارات ترکیه دریافت
می‌دارد – بسیار نیز و مند است .

البته بین ما هیئت این حزب که بطور
آشکار از تزها و روشهای فاشیستی (نژاد
پرستی ، توسعه طلبی ، تروورو ...) دفاع
می‌کند با ما هیئت احزاب وابسته دیگر در ترکیه

از قبیل عدالت - بخش بزرگی از حزب جمهوری - خواه خلق - و ... اختلافی وجود ندارد. منتهی حزب نئوفا شیست مذکور تنها فرقی که دارد این است که تمام تزها و اسلوب های فاشیستی را بطور کامل و آشکار به اجرا در می آورد . طبقه حاکمه در شرایط ترکیه پیوسته از این حزب دفاع می کند و بهمین جهت از سال ۷۳ تا ۷۸ در حکومت ائتلافی جا داشته و هم اکنون نیز رئیس مجلس با ائتلاف این حزب و حزب جمهوری خواه خلق به ریاست مجلس شورای ملی انتخاب گردیده است . پس میبینیم این حزب پیوسته در سیاستهای دولت و طبقه حاکمه نقش بازی می کند ، منتهی در موقعی با احتساب شرایط ، این نقش زیاد و یا کم می شود . فاشیسم بطور مستمر در ترکیه وجود دارد منتهی زمانی شکل علنی و حاد بخود می گیرد و زمانی شکل غیر علنی . در مدت حکومت ۹ ماهه اجوبت و چهار ساله جبهه ملی تفадها اوج گرفت . انتخابات زودرس ۷۸ شروع شد و حزب جمهوری خواه حدود ۲۱۴ نماینده به مجلس فرستاد و در اس قرار گرفت لکن بعلت

اینکه هیچیک از احزاب با حزب جمهوریخواه
ائتلاف نکردند ، بنا چار حکومت ائتلافی جبهه
ملی دوم روی کار آمد . اما این حکومت قادر
به حل اوضاع بحرانی اقتصادی و سیاسی نبود .
خلق ترکیه آلت رناتیوی که در مقابل خود
برای حل بحران می دید و به آن ^{امید} داشت ،
حزب جمهوریخواه خلق بود . علت محبوبیت این
حزب در بین مردم آن بود که در مدت حکومت
۹ ماهه خود در سال ۷۳ ، به قبرس نیرو فرستاد
کشت خشخاش را برای دهقانان آزاد کرد ،
زندانیان سیاسی و غیر سیاسی را بطور نسبی
عفو نمود . و از طرف دیگر در تبلیغات
انتخاباتی خود بیان می کرد که اگر روی کار
بیاید آزادی های دموکراتیک ، بخش زندانیان
کوتاه کردن دست فاشیستها از امور ، اجرای
املحات ارضی و ... را در دستور کار خود
قرار خواهد داد .

وقتی امپریا لیستها و جناحهائی از
بورژوازی وابسته در درون حزب عدالت متوجه
شدند که جبید ملی دوم قادر به حل بحران
نیست و اوجکیری تفاهها غیرقابل مهار است ،

با توجه به ما هیت حزب جمهوریخواه که از نظر
کیفی در دست وابستگان به امپریا لیستها بود،
حاضر شدند با حزب جمهوریخواه وارد همکاری
شده تا به این ترتیب به بحران سیاسی و
اقتصادی خاتمه دهند.

بعدا ۱۵ تن از نمایندگان حزب عدالت
از آن حزب انشعاب کردند و همراه با دو تن
از نمایندگان مستقل با حزب اجوبت ائتلاف
نموده و به این ترتیب در ۲۸ میلادی حزب
جمهوریخواه خلق حکومت را در دست گرفت.

تُركىپ

حزب اجويت

حزب اجويت خود از جناحهاي مختلفی تشکيل شده است . در راس حزب جناحهاي بورژوازی و آمريكا وجود دارد . اين حزب حتی جناحی از بورژوازی ملي را نيز در خود جا داده ولی در ميان نمايندگان انتخابی اين حزب از اين جناح در مجلس شداد بسیار کمی وجود دارد . منتهی اهرم - های سیاسي - تشکيلاتی حزب بطور کامل دست جناح وابسته هاست . با آمدن ده نفر از طرف حزب عدالت در حکومت اجويت اين حکومت تقریباً صدرصد يك حکومت وابسته شد .
بعد از روی کار آمدن اين حزب نسبه

آزادی های دموکراتیک داده شد ، و نه زندگا -
نیان سیاسی آزاد شدند . در حقیقت تمام قول -
ها ئیکه قبل از داده شده بود زیرا گذاشته شد .
اجرای اصلاحات ارضی به آن شکل که قبل از مطرح
شده بود به مجلس ارائه نشد . قبل از برنا مه
اصلاحات ارضی توسط حزب اجوبت - زمان حکومت
جبهه ملی - به این ترتیب به مجلس داده شد که
زمین بلاعوض در اختیار دهقانان قرار داده شود
و ببهای معادل آن از طرف دولت به زمینداران
پرداخت گردد . کهالتبه در آن زمان این لایحه
از مجلس نگذشت .

اما حکومت جدید با تغییراتی در مواد برنامه
رفرم ارضی دوباره این لایحه را به مجلس برد .
مهمنترین تغییری که در این برنامه داده شد این
بود که زمینها نه بلاعوض بلکه در مقابل گرفتن
قیمت آنها بطور قسطی به دهقانان واگذار گردد .
یعنی با همان خصوصیاتی که اصلاحات ارضی ایران
در سال ۴٪ صورت گرفته بود . درست همان چیز را -
چوب استراتژی آمریکائی .

رشد جنبش توده‌ای و تأثیرات درونی امپریالیسم و ارتکاب

امپریالیستها و طبقه حاکمه که قادر نبودند برنامه‌ها و سیاستهای خانمان برانداز خود را از طریق جبهه ملی دوم به اجرا در آورند، یعنی از کانال حزب اجوبیت که محبوبیت اشت وارد عمل شدند. یکی از مهمترین و وحشت‌ناکترین این سیاستها کا هش ارزش لیر ترکیه بود. تحت فشار IMF (صندوق بین‌المللی بول)، حکومت اجوبیت در دونوبت ارزش لیر ترک را به مقدار ۳۷٪ کاهش داد. حکومت دمیرل نیز در واخر عمرش به کاهش برابر ۱۵٪ دست زده بود! ما کاهش ۳۷٪ توسط حکومت دمیرل بهبیچو جهقا بل جرانبود: و چنین کاری از کسی که "امید"

خلق ترکیه محسوب میشد می توانست بدون عکس.
العمل فوری صورت گیرد.

این کا هش بسیار سریع ارزش لیر، قیمت
کالاهای مصرفی و واسطه‌ای را بطور وحشتناکی
بالا برد.

تنها در ۶ ماهه اول سال ۷۸ طبق آمار
رسمی قیمت حدود ۲۸٪ کالاهای افزایش یافت. در
حالیکه این رقم در اواخر سال ۷۸ از ۵۵٪ نیز
بالا زده بود.

کا هش ۳۷٪ خدمت بزرگی به امپریا لیستها و
بورژوازی کمپرا دور و متقا بلا ضربه مهلكی
برای حقوق بگیران ثابت بود.

بعد از عملی ساختن ۳۷٪ کا هش ارزش لیر
بانکهای جهان و انحصارات بزرگ بین المللی
به دادن وام به ترکیه راضی شدند (آنها قبل
ازکمک به حکومت دمیرل را منع کرده بودند) ۵/۵ میلیارد
دلار پرداختهای ترکیه به بانکها و انحصارات
امپریا لیستی که زمان پرداخت آنها سرسیده بود
از طرف امپریا لیستها به تعویق آنداخته شد.

در کنار اینهمه فشاری که بر خلق وارد
شد، برای پرکردن کسری بودجه حدود ۶۶٪ مالیات.

ها از کارگران، دهقانان و دیگر اقشا رزحمتکش
وصول گردید و به مقدار ۵۰ میلیاردلیره ترک در
امر پرداخت مالیات کمبود دیده می شد. مسلم
است که این دزدی از طرف سومایه داران که تازه
۳۴٪ مالیات را می پرداختند صورت می گرفت.
و با ساخت و پاخت با مالیات بگیران ازداد ن
مالیات فرازی کردند. (نقل از روزنامه
گون آیدین، ۱۵ ژوئن) .

اما حاصل این سیاستهای ضدخلقی و ضد
کارگری با عیث شد که در مدت بسیار کوتاهی مبارزات
رحمتکشان ترکیه اوج نوینی بیا بد . و روز به
روز مبارزات سیاسی و اقتصادی حدتر گردد .
اجویت که بعنوان "امید" خلق سرزبانها
بود هم‌اکنون بعنوان "نوكرسندوق بین‌المللی
پول" شناخته شده و حزب جمهوریخواه خلق از
پشم خلق افتاده است .

امروزه در ترکیه ۲/۲ میلیون نفر بیکار
بحتاج به نان شب وجوددارد . و این نیزناشی
ذ سیاستهای ترکیه برآباده حکومتهای سر -
پرده است .

در مقابل اوجگیری مبارزات اقتصادی و

سیاسی خلق ، نیروهای مرتاج به دست و پیا
افتا دند. در سطح داخلی در ۱۳ شهر ترکیه
حکومت نظامی اعلام گردید. هدف از حکومت
نظامی صرفاً سرکوب مبارزات اقتصادی و سیاسی
خلق زحمتکش است .

حکومت نظامی سیاست تشدید اختناق بطور
تدريجي را در پيش گرفته است . يعني بطور رشد -
يا بمنه سیستم سرکوب را اعمال می کند . این
بخاطر رشد مبارزات خلق است .

در مورد اجرای حکومت نظامی همه احزاب
ترکیه به وحدت رسیدند . البته رویزیونیست -
های طرفدار روسیه و چین نیز در این کاتگوری
می گنجند . و این تنها مسئله‌ای بودکه طبقات
حاکمه در آن اتفاق نظر داشتند . در این میان
دمیرل به ترکش ، او به جلال با یارو ... تبریک
و تهنیت می گفت .

ترکش رهبر حزب نئوفاشیست جنبش ناسیو -
نا لیست در مصاحبه‌ها یش اعلام می کند که ۱۳ شیر
کم است و با یددرهای بیشتری حکومت نظامی
اجرا گردد . با یقدرت اجرائی ارتکی را در
حکومت نظامی محدود نساخت و ... و یا دمیرل

اعلام می کند که اجوبت با قرار گرفتن در راس هیئت حکومت نظاًمی می خواهد از قدرت اجرائی حکومت نظاًمی بکاهد.

اما مسئله اساسی این است که حدود پیکسال دیگر مبارزات خلق ترکیه شکل‌های بحرانی تری بخود خواهد گرفت که مشخصاً ناشی از رشد تورم سلب مالکیت از خلق و ... می باشد. قیمت بعضی از کالاهای در موادی حتی تا حدود ۵۰۰٪ نسبت به سال قبل افزایش یافته است. و یا در زمینه سیاسی سرکوب و ترور روز بروز اوج می گیرد و مسلمان این اوضاع به بحران ملی عظیمی منجر خواهد شد. چون ارتخای خود به رشد مبارزات و آینده‌ای که در پیش‌دارد پی برده است هم اکنون در سطح خارجی به دست و پسا افتاده است. حکومت پونان (که خود نیز تا حدی با اوضاع نابسامان رو بروست) و حکومت ترکیه برای حل مسئله دریای آژه و حزیره‌های واقع در آن هرچه زودتر مایلند به اختلافاتشان پایان دهند. بهمین جهت فعالیت‌هاشی شروع شده است. اینان با رفع اختلاف میان خودمی - خواهند با فراغ بال بدسرکوب مبارزات خلق

که اوجگیری آنرا پیش بینی می کنند، بپردازند.
آمریکا متأثر از اوضاع ایران و خود
ترکیه کمکهای بلاعوض، وامها و کمکهای نظامی
را به ترکیه افزایش داده است.

معاون سایروس ونس وزیر امور خارجه
آمریکا چندی پیش به آنکارا رفت. قرار شده
آمریکا به مقدار یک میلیارد دلار وام ، ۱/۵
میلیارددلار کمک بلاعوض (در مدت ۵ سال آینده
در مقابل پایگاهها ، بصورت اسلحه و سالیانه
معادل ۳۰۰ میلیون دلار) به ترکیه پرداخت
کند . همینطور پایگاههای نظامی اشرار در
ترکیه افزایش دهد .

اما علیرغم همه آینهای مبارزات خلق اوج
خواهد گرفت و به علت آینکه خودا مپریا لیست.
ها در بحران بزرگی درگیر شده اند، قادر به حل
این مشکلات در منطقه نخواهند شد .

حکومت نظامی روز بروز در ترکیه به سرکوب
و اختناق بیشتری دست خواهد یا زیدو علیرغم
اینکه گفته شده بود بعد از ۲ ماه برداشته
خواهد شد، مدت‌ها روی کار خواهد بود و در مقابل

اوج مبارزات ، قدرت بطور کامل در دست آرتش
قرار خواهد گرفت .

وضح حساسی نیروهای انقلابی

اما در این میان اوضاع نیروهای انقلابی
ترکیه نیز اسف با راست. اگرچه رشد مبارزات
آینده روشنی را نشان می دهد، اما متأسفانه
تفرقه و بلاتکلیفی در درون جنبش انقلابی و
کمونیستی ترکیه زیاد است. انشعابات هم -
چنان ادامه دارد. پیوندا رگانیک هنوز بین
هیچیک از نیروهای اصیل انقلابی با طبقه و
توده های زحمتکش خلق حاصل نگردیده و اگر
اینجا و آنجا پیوندی حاصل شده در سطح بسیار
نازلى است. تلاش محوری و عمدۀ در زمینه
پیوندیابی با مبارزات خلق صورت نمی گیرد و
بتبع آن پیوند بین خود نیروهای انقلابی نیز

بوجوّد نمی‌آید و چون عمدتاً چهارچوب فعالیت در میان روش‌نگران است انساب، تفرقه و گروه‌گرایی از خصوصیات با روز جنبش کمونیستی ترکیه است. اما بخاطر ماهیت انقلابی این سازمانها (از قبیل پارتیزان - حزب کمونیست ترکیه م.ل. - ، رهائی خلق - سازمان ایجاد- اتحاد خلق و ...) امید می‌رود در آینده با اوج گیری مبارزات بتوانند از یک طرف بـا مبارزات توده‌ای پیوند برقرار ساخته و از طرف دیگر با یکدیگر متحد شوند. هم اکنون این سازمانها نفوذ قابل اهمیتی در بین روش‌نگران و جوانان دارند.

رویزیونیستها و رفرمیستها هنوز قدرت زیادی دارند و بر عکس نیروهای انقلابی، اینان در درون طبقه کارگر و اتحادیه‌های دموکراتیک نفوذ کرده و رهبری سندیکاها و سازمانهای دموکراتیک را بدست آورده‌اند. هم اکنون در ترکیه خلا سیاسی وجوددارد، یعنی آلترا تیوی که خلق آنرا قبول کند و تحت رهبری او به مبارزات خود ادامه دهد،

جیسا فانہ

